

Na osnovu člana 15 Zakona o kulturi („Službeni list CG“, br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12) i člana 40 stav 1 tačka 2 Statuta Opštine Budva („Službeni list CG – Opštinski propisi“, br. 19/10), Skupština Opštine Budva na sjednici održanoj 11., 12., 13. i 14. marta 2013.godine donijela je

ODLUKU

Član 1

Usvaja se Elaborat o opravdanosti osnivanja JU Muzeji Budve.

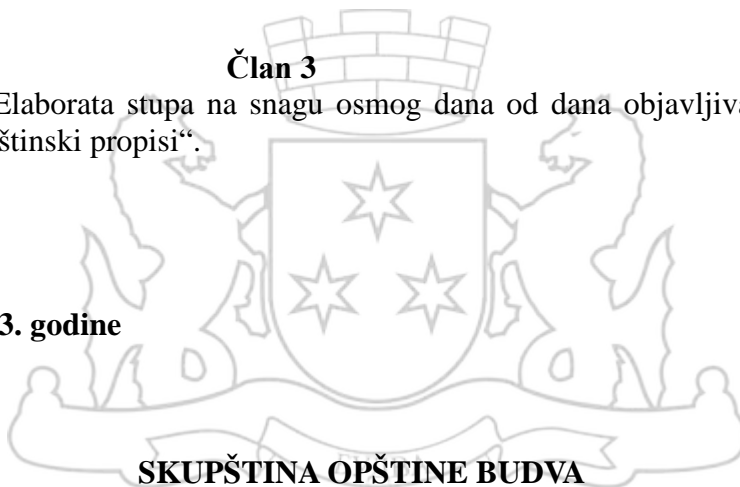
Član 2

Elaborat o opravdanosti osnivanja JU Muzeji Budve čini sastavni dio ove Odluke.

Član 3

Odluka o usvajanju Elaborata stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore – Opštinski propisi“.

Broj: 0101-173/1
Budva, 14. mart 2013. godine

SKUPŠTINA OPŠTINE BUDVA
PREDSJEDNIK,
Boro Lazović, s.r.

OPŠTINA BUDVA

ELABORAT O OPRAVDANOSTI

OSNIVANJA JAVNE USTANOVE MUZEJI BUDVE

Budva, februar 2013. godine

SADRŽAJ

I UVOD

II POSTOJEĆI INSTITUCIONALNI OKVIR

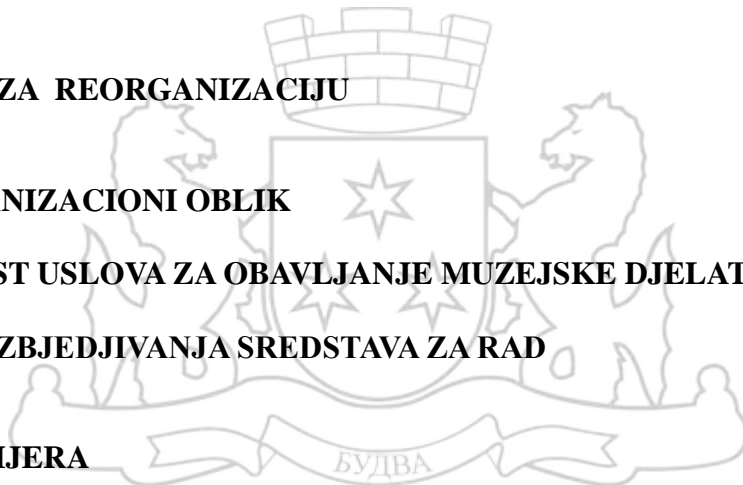
III RAZLOZI ZA REORGANIZACIJU

IV NOVI ORGANIZACIONI OBLIK

V ISPUNJENOST USLOVA ZA OBAVLJANJE MUZEJSKE DJELATNOSTI

VI NAČIN OBEZBJEDJIVANJA SREDSTAVA ZA RAD

VII PREDLOG MJERA

I U V O D

Donošenjem Zakona o kulturi započeta je sveobuhvatna reforma zakonske regulative koja se odnosi na djelatnosti kulture, na ustanove i javne ustanove kulture u Crnoj Gori. Iz oblasti kulturne baštine, donijeti su posebni zakoni (Zakon o zaštiti kulturnih dobara, Zakon o muzejskoj djelatnosti i Zakon o bibliotečkoj djelatnosti), kao i brojni podzakonski akti koji se odnose na muzejsku, arhivsku, bibliotečku i konzervatorsku djelatnost.

Nacionalnim programom razvoja kulture Crne Gore (2011 – 2015. godina) takođe je predviđena reforma institucionalnih okvira obavljanja poslova i djelatnosti kulture u okviru opšteg cilja *Jačanje pravne i institucionalne infrastrukture*.

Reforme u oblasti kulture predviđaju nove prioritete, standarde, uslove i načine vršenja poslova, odnosno obavljanja djelatnosti iz oblasti kulture.

Reforme takođe podrazumijevaju i nove institucionalne oblike obavljanja muzejske i bibliotečke djelatnosti, uz zakonsku obavezu opština u Crnoj Gori da osnuju muzeje i narodne biblioteke, kao samostalne javne ustanove.

Osnivanje muzeja i biblioteka kao samostalnih javnih ustanova podrazumijeva i reorganizaciju postojećih ustanova iz oblasti kulture i njihove statusne, organizacione, koncepcijske i kadrovske promjene.

Institucionalni oblici obavljanja muzejske i bibliotečke djelatnosti su utvrđeni posebnim zakonima i to Zakonom o muzejskoj djelatnosti i Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti, a način statusnih promjena postojećih javnih ustanova iz oblasti kulture i njihova reorganizacija u nove institucionalne oblike (muzeje i biblioteke kao samostalne javne ustanove) normativno je regulisana odredbama člana 36 Zakona o kulturi.

Citiranim odredbama propisano je da osnivač ustanove može promijeniti njen status, (izdvajanjem dijela ustanove u posebnu ustanovu, pripajanjem dijela ustanove drugoj ustanovi, organizovanje nove ustanove objedinjavanjem djelova, odnosno spajanjem dvije ili više ustanove ili transformacijom ustanove u privredno društvo).

U opštini Budva djeluju 4 (četiri) javne ustanove iz oblasti kulture i to JU „Muzeji, galerija i biblioteka“, JU „Grad teatar“ Budva, JU Spomen dom „Reževići“ i JU Spomen dom „Crvena komuna“.

Opredjeljenje osnivača (Opštine Budva) je da se od postojećih JU „Muzeji, galerija i biblioteka“, JU Spomen dom „Reževići“ i JU Spomen dom „Crvena komuna“ formiraju dvije javne ustanove i to JU Muzeji Budve i narodna biblioteka JU „Biblioteka grada Budve“, što podrazumijeva:

- **izdvajanje biblioteke iz sastava JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ u posebnu ustanovu narodnu biblioteku i**
- **organizovanje nove ustanove JU Muzeji Budve, objedinjavanjem ustanova Spomen dom "Reževići", Spomen dom „Crvena komuna“ i dijela JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ (dio javne ustanove iz čijeg je sastava izdvojena biblioteka).**

S obzirom da je članom 15 Zakona o kulturi propisano da je osnivač ustanove dužan,

da prije donošenja akta o osnivanju ustanove, usvoji elaborat o opravdanosti osnivanja ustanove, predsjednik opštine je donio rješenje br. 001-3252/1od 16. decembra 2011. godine o obrazovanju radne grupe za izradu navedenog elaborata.

U skladu sa navedenim, ovaj elaborat ima zadatak da obrazloži opravdanost objedinjavanja ustanova Spomen dom "Reževići", Spomen dom "Crvena komuna" i dijela JU "Muzeji, galerija i biblioteka (dio javne ustanove iz čijeg je sastava izdvojena biblioteka) i da shodno Zakonu o muzejskoj djelatnosti („Službeni list CG“ br. 49/10) definiše novi organizacioni oblik koji će obezbijediti efikasno obavljanje poslova muzejske djelatnosti u smislu člana 2 i 3 citiranog zakona.

Elaborat se sastoji iz više poglavlja i to: uvodni dio, postojeći institucionalni okvir, razlozi za reorganizaciju, novi organizacioni oblik, ispunjenost uslova za obavljanje muzejske djelatnosti, način obezbjeđivanja sredstava za rad i predlog mjera.

II POSTOJEĆI INSTITUCIONALNI OKVIR

1. Javna ustanova „Muzeji, galerija i biblioteka“ Budva

Začetak muzejske djelatnosti u Budvi, može se pratiti od 1962. godine, kada je počela da se konstituiše arheološka zbirka, od materijala pronađenog arheološkim iskopavanjima tokom 1957-1958. godine. U isto vrijeme formira se i umjetnička zbirka od radova nastalih u okviru Likovnih kolonija koje se održavaju u Budvi od 1964. godine, pod pokroviteljstvom Opštine Budva. Iz godine u godinu broj poklonjenih radova se širio, te se stvorila potreba za adekvatnim mjestom njihovog čuvanja i izlaganja.

U okviru budvanskog Kulturnog centra, novembra 1972. godine u zgradi stare bioskopske sale u budvanskom Starom gradu zvanično je otvorena Moderna galerija kao budući Muzej moderne umjetnosti. Tom prilikom, u manjoj sali Moderne galerije privremeno je bio izložen i dio arheološkog materijala. Dok Moderna galerija od 1972. godine ima aktivan izlagački program i permanentno radi na obogaćivanju svog muzejskog fonda, arheološki materijal se povremeno izlaže u neadekvatnim prostorima koji nisu odgovarali elementarnim muzejskim standardima. Istovremeno 70-ih godina počinje prikupljanje etnološkog materijala za budući Etnografski muzej u Budvi. Vrijedna i bogata arheološka otkrića, nakon zemljotresa 1979. godine, kada je pronađeno oko 4.000 nalaza (2.500 predmeta) iz budvanske nekropole, nametnula su potrebu za pronalaženjem prostora u kojem bi bio smješten Arheološki muzej.

Cjelokupan arheološki materijal iz peroda 1979/1991. godine čuvao se u zgradi Zeta filma u Budvi (zbirka helenističkog zlata čuvana je u trezoru Montenegro banke u Budvi), a materijal nađen tokom iskopavanja poslije zemljotresa čuvan je u Zavodu za zaštitu spomenika kulture na Cetinju. Muzeološka djelatnost obavljala se tada u okviru Kulturnog centra Budva.

Krajem 1991. godine Skupština Opštine Budva donosi odluku da od postojeće radne organizacije Kulturno-informativni centar Budva, osnuje dvije ustanove i to JU "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva i JU "Grad Teatar" Budva. Prema Odluci o osnivanju javnih ustanova "Muzeji, galerija i biblioteka" i "Grad teatar" ("Sl.list" Opštine Budva, br.13/91), djelatnost JU "Muzeji, galerija i biblioteka" odnosi se na bibliotečku, muzejsku, djelatnost umjetničke galerije i zaštitu kulturnih dobara, koje su od posebnog društvenog interesa.

Skupština Opštine Budva, Odlukom o izmjenama i dopunama odluke o osnivanju Javnih ustanova "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva i "Grad Teatar" Budva., ("Sl.list Opštine Budva" br.8/92), u djelokrug rada, uključuje i vođenje i organizovanje Spomen doma Stefana Mitrova Ljubiše, kao i izdavačku djelatnost Mediterana (reorganizacijom arhivske djelatnosti na nivou Crne Gore ukida se Opštinski arhiv Budva u kome su do tada funkcionisali Ljubišin spomen dom i Mediteran).

Dok su Biblioteka i Moderna galerija nesmetano obavljale svoje djelatnosti u okviru namjenskih prostora, intenzivno se radilo na iznalaženju adekvatnog prostora za čuvanje, zaštitu i prezentaciju prikupljenog arheološkog i etnološkog materijala. Osnivač je za smještaj Arheološkog muzeja prvobitno namjenio zgradu u ulici Petra I Petrovića br. 25 u Starom gradu, međutim zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa objekat nije mogao da se privede namjeni.

Adaptacijom zgrade u ulici Petra I Petrovića br. 11, inače predviđenoj za smještaj Etnografskog muzeja, tek 2003. godine zvanično se otvara za posjetu budvanski Muzej sa stalnom postavkom arheološkog i etnološkog materijala.

Djelokrug rada JU "Muzeji, galerija i biblioteka" shodno Odluci o osnivanju Javnih ustanova "Muzeji, galerija i biblioteka" i "Grad teatar" Budva ("Službeni list Opštine Budva" broj 13/91, 2/92, 8/92, 5/96, 9/98, 2/07, 5/09 i 7/09) je: sistematsko istraživanje, prikupljanje, proučavanje, čuvanje, stručno-tehnička zaštita i naučna obrada materijala i podataka arheološkog, etnografskog, istorijskog i umjetničkog karaktera na području opštine Budva; izlaganje pokretnih dobara značajnih za kulturu, umjetnost, nauku i obrazovanje i njihovo publikovanje, izdavanje stručnih kataloga i naučnih publikacija, kao i organizovanje umjetničkih radionica; konzervatorsko-restauratorski nadzor nad spomenicima kulture i organizovanje preventivne zaštite kulturno-istorijskih spomenika; sakupljanje, čuvanje i prezentacija fonda likovnog i umjetničkog stvaralaštva; bibliotečka djelatnost; ostvarivanje saradnje sa drugim kulturnim, naučnim, društvenim i privrednim subjektima u cilju unapređivanja muzejsko-galerijske i bibliotečke djelatnosti u opštini; vođenje i organizovanje Spomen doma Stefan Mitrov Ljubiša; vršenje drugih poslova u skladu sa Zakonom, Statutom i ostalim normativnim aktima.

JU "Muzeji, galerija i biblioteka" **organizovana je u šest** organizacionih jedinica, i to: Direkcija, Zajedničke službe (u daljem tekstu: opšti poslovi); P.J. Muzej (arheološki, etnografski, zaštita kulturnih dobara); P.J. Galerija, P.J. Biblioteka i organizaciona jedinica Spomen dom "Stefan Mitrov Ljubiša". U okviru Zajedničkih službi, postoje tri službe, i to za: opšte, pravne, administrativne poslove, arhivu i tehničke poslove; finansijsko-računovodstvene poslove; i konzervaciju, restauraciju, preventivnu zaštitu i dizajn.

JU "Muzeji, galerija i biblioteka" ima različite **muzejske zbirke** predmeta, koje predstavljaju istorijske, arheološke, etnografske i umjetničke karakteristike područja opštine Budva. Kompletan muzejski materijal sistematizovan je u sljedeće muzejske zbirke:

PJ	Muzejske zbirke	ukupno predmeta	podzbirke	izloženo	deponovano	obrađeno	neobrađeno	pozajmica
M U Z E J	Arheološka zbirka	2987	-helenistička -rimska -srednjevjek.	944	2043	1420	1567	
	Etnografska zbirka	240	-nakit -nošnja -pokućstvo	155	85	240		44
	Istorijska zbirka	98	-pomorska -oružje -numizmatika -razglednice -relikvije -zastave	40	58	98		
M O D E R N A G A L E R I J A		380				380		
	Zbirka <i>Savremeni ekspresionisti</i>	64	-po tehnicima -po autorima					
	Zbirka <i>Strani autori</i>	128						
	Zbirka <i>Crnogorski autori</i>	91						
	Zbirka <i>Zavičajni autori</i>	41						
	Zbirka <i>Naivne umjetnosti</i>	54						

U PJ Muzej vodi se muzejska dokumentacija prema ranijim propisima, i to: etnografska i istorijska zbirka su obrađene kroz osnovne listove, knjigu ulaska i inventarnu knjigu; arheološka

zbirka se trenutno dokumentacijski obrađuje. U izradi je fotodokumentacija i elektronska baza podataka. Reinventarizacija etnografsko-istorijskog materijala urađena je 2011-2012.godine prema ranijem Pravilniku o načinu, postupku i rokovima revizije muzejskog materijala. Arheološka građa nije u potpunosti obrađena zbog nedostupnosti osnovne dokumentacije o arheološkom materijalu i iskopavanjima vršenim na području Budve 1981-83. godine. Muzejske zbirke Moderne galerije su sistematizovane i stručno obrađene kroz muzejsku dokumentaciju vođenu po ranijim propisima, i to: knjiga ulaska, inventarna knjiga muzejskih predmeta, kartoteka, košuljice, osnovni listovi, otkupni dosije, fototeka, vodi se elektronska baza podataka sa fotodokumentacijom.

U Spomen domu "S. M. Ljubiša" stalno je izloženo sedam originalnih izdanja i dvadeset jedinica arhivske građe, kao i dio iz etnografsko-istorijske zbirke Muzeja. Spomen dom posjeduje i jedan broj fotokopiranih jedinica arhivskih dokumenata, vezanih za život i rad Stefana M. Ljubiše, kao i jedan manji dio koji nije direktno vezan za njega i njegovo vrijeme. U Spomen domu se čuva poklon zbirka „Budva na fotografiji“, koju čini šest podzbirki, sa ukupnim brojem od 222 fotografije, odnosno kopije fotografija. U inventarsku knjigu su upisana originalna izdanja, za ista su urađeni i kartoni. Obrada ostalog materijala je u toku. Muzejska biblioteka ima 615 bibliotečkih jedinica, koje se odnose na djela S. M. Ljubiše, stručnu literaturu, publikacije i djela zavičajnih pisaca.

Ustanova koristi četiri **objekta** koji se nalaze u Starom gradu, vlasništvo opštine Budva. Ukupna prostornost Ustanove iznosi 871,7m².

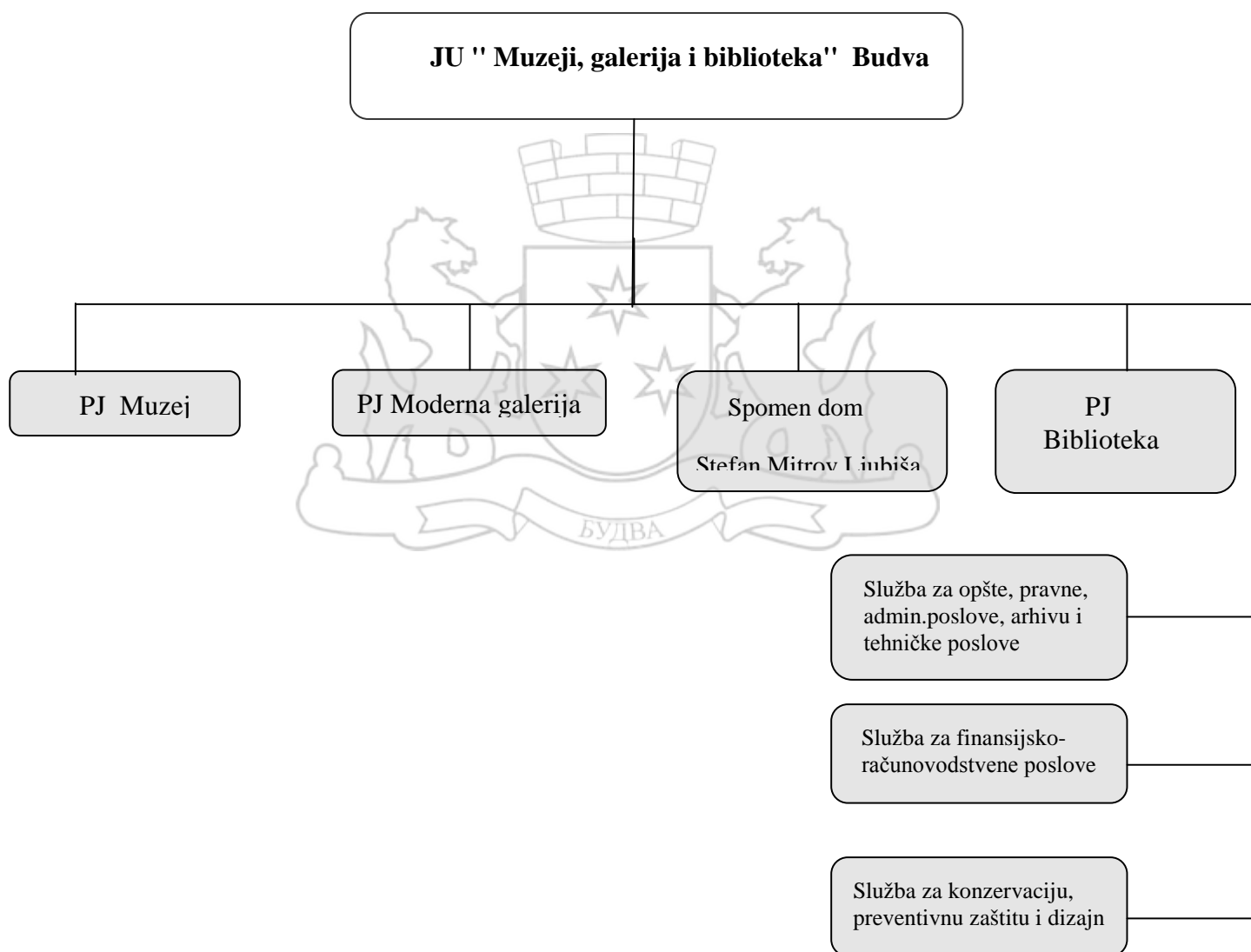
Objekti se nalaze na sljedećim adresama:

- Moderna galerija u ulici Cara Dušana br.19; (220m²)
- Muzej u ulici Petra I Petrovića br.11; (450m²)
- Zajedničke službe (i arheološko odjeljenje sa depoom) u ulici Petra I Petrovića br.25; (141,7m²)
- Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša u ul.Cara Dušana br.13; (60m²).

Rad JU "Muzeji, galerija i biblioteka" **finansira** se iz Budžeta Opštine Budva, i iz sopstvenih prihoda (prodaje ulaznica, članarine, organizovanja tematskih povremenih i pokretnih izložbi, predavanja, seminara, izdavanja i prodaje publikacija, pružanja usluga naučnim radnicima i sl.). Sredstva se mogu obezbjeđivati i iz drugih izvora (sponzorstvo, takse, razglednice, suveniri, izdavanje prostora) u skladu sa Odlukom. Sredstva koje Osnivač obezbjeđuje za rad Ustanove obuhvataju: sredstva za zarade i ostala primanja zaposlenih, materijalne troškove, održavanje i osiguravanje objekata i opreme i tehničko-tehnološko opremanje za realizaciju programskih aktivnosti Ustanove. Sredstva se obezbjeđuju na osnovu godišnjeg programa rada Ustanove. Sopstvene prihode Ustanova je dužna koristiti za pokriće troškova nastalih obavljanjem poslova kojima je prihod ostvaren i za unapređenje djelatnosti Ustanove. Ustanova se iz Budžeta Opštine finansira u visini od 95%, a 5% iz sopstvenih prihoda i posluje po trezorskom sistemu.

Ukupan broj **zaposlenih** u JU "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva je 53, od čega je 13 raspoređeno u radnoj jedinici Biblioteka, a 40 u ostale četiri radne jedinice i jednoj organizacionoj jedinici, od toga: 15 zaposlenih sa VSS (VII stepen), 2 zaposlena sa VŠS (VI stepen), 22 zaposlena sa SSS (IV stepen) i 1 zaposleni sa NSS (II stepen). Muzejsku djelatnost sa položenim stručnim ispitom obavlja 8 lica, od čega 3 lica sa VSS (VII stepen) i 5 lica sa SSS (IV stepen).

ŠEMA UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE JAVNE USTANOVE " MUZEJI, GALERIJA I BIBLIOTEKA" BUDVA

Javna ustanova Spomen dom „Reževići“ u Reževićima

Javna ustanova Spomen dom "Reževići" osnovana je decembra 1996.godine, Odlukom Skupštine Opštine Budva (Odluka o osnivanju JU Spomen dom "Reževići", „Sl.list Opštine Budva“, br. 5/96). Spomen dom "Reževići" koristi objekat nekadašnje osnovne škole iz 1851. godine, i u neposrednoj je blizini manastira Reževići. Objekat je zadužbina Dimitrija Perazića s.r. Arhimandrita koji je svojim novcem, a uz pomoć mještana, sagradio i opremio ovo zdanje u želji da otvori školu u kojoj će se obrazovati djeca tog kraja. Pored škole osposobio je dva mlina za brašno čije je prihode namjenio za nesmetano odvijanje nastave i besplatno školovanje. U ovom objektu je 1856. godine započela nastava prve građanske osnovne škole za parohijalnu djecu iz obližnjih zaselaka, koja se do tada odvijala u manastiru Reževići. Škola je postala centar kulturno-prosvjetnog života Reževića i okoline, u njoj su organizovane biblioteka, kulturno-umjetničke sekcije, sportske aktivnosti. Nastava u školi se odvijala do 1962. godine, sa manjim i većim prekidima usljed ratova i okupacije. Od tada do zemljotresa 1979. godine objekat je korišćen za magacin. U zemljotresu je stradao objekat, pa se revitalizaciji pristupilo 1996.godine. Od tada se objekat koristi za rad Spomen doma "Reževići".

Djelokrug rada Spomen doma "Reževići", definisan je Odlukom o osnivanju JU Spomen dom "Reževići" ("Službeni list Opštine Budva", br. 5/96, 9/98, 2/07, 5/09 i 7/09) odnosi se na: galerijsko-muzejsku djelatnost u oblasti umjetnosti; preduzimanje mjera i aktivnosti na prikupljanju, proučavanju, čuvanju i izlaganju materijala arheološko-etnografskog, istorijskog i umjetničkog karaktera; izlaganje pokretnih dobara značajnih za kulturu, umjetnost, nauku i obrazovanje i njihovo publikovanje, kao i izdavanje stručnih kataloga i naučnih publikacija; ostvarivanje saradnje sa drugim kulturnim, naučnim, obrazovnim ustanovama zaštite kulturnih dobara, organizacijama koje se bave izdavanjem i popularisanjem knjige i društvenim i privrednim subjektima u cilju unapređivanja muzejsko-galerijske djelatnosti opštine Budva; formiranje i obogaćivanje različitih kolekcija (legata, zbirki i dr.); animacioni rad sa publikom kroz organizovanje razgovora, seminara, tečajeva, predavanja, umjetničkih večeri, tribina, promocija i dr; organizovanje stručnih boravaka, kao i gostovanje umjetnika iz zemlje i inostranstva; povezivanje galerijske djelatnosti sa ostalim segmentima kulture (muzika, pozorište, književnost, fotografija i dr.).

Pored navedenog, u Spomen domu "Reževići" se organizuju koncerti kamerne i klasične muzike, večeri klapa, likovne izložbe i kolonije, umjetnički performansi, naučni skupovi, izdaju publikacije, prezentacije i radionice tradicionalnih vještina u izradi tekstilnih predmeta, paštrovske nošnje i sl. Ova ustanova je i producent muzičko scenskog djela "Ljubišine pastoralije".

Spomen dom "Reževići" je organizovan u tri odjeljenja, i to: Umjetnička galerija, Muzejski prostor-etno soba i Biblioteka.

Sredstva za rad u visini od 98.3% ostvaruje iz Budžeta Opštine Budva, a 1.7% sopstvenim prihodima (prodaja suvenira itd.).

Spomen dom "Reževići" posjeduje fond umjetničkog sadržaja (ulja na platnu - 36 i neznatan broj neopremljenih i nepotpisanih radova, jedan akvarel, grafike - 21, jednu umjetničku

fotografiju, dvije skulpture i reljef); etnografskog sadržaja (48 predmeta, Legat porodice Sudić iz Petrovca, kojeg čine odjevni i predmeti tekstilnog pokućstva, kao i kopije ženske - 4 kompleta i muške - 3 kompleta paštrovske nošnje). Fond nije muzeološki obrađen i sistematizovan, odnosno Ustanova ne vodi muzejsku dokumentaciju.

Posjeduju i bibliotečki fond od oko 2.500 naslova. U okviru radne odjeljenja Biblioteka, imaju i arhivsko odjeljenje, sa određenim brojem dokumenata i fotografija o radu i postojanju nekadašnje škole, ali i postojeće ustanove.

Objekat Spomen dom "Reževići" ima ukupnu površinu od 362m², sa dvorištem od 128m² (KO 27/41 MZ Petrovac), a organizovan je na: ulazni hol (20,6m²), galerijski prostor (55 m² u prizemlju), etno odjeljenje (16, 9m²), biblioteka (40,5m²), kancelarija (9,1m²) i toalet.

U Spomen domu "Reževići" je zaposleno ukupno 5 lica, od toga 1 lice VŠS (VI stepen) i 4 lica sa SSS (IV stepen). Među zaposlenima nema stručnog muzeološkog kadra.

ŠEMA UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE JAVNE USTANOVE SPOMEN DOM "REŽEVIĆI"

Javna ustanova Spomen dom „Crvena komuna“ Petrovac

Javna ustanova Spomen dom "Crvena komuna" Petrovac osnovana je 1992. godine (Odluka o organizovanju Javne ustanove Spomen dom "Crvena komuna" Petrovac, "Sl. list Opštine Budva" br. 5/92). Od 1986. godine je Spomen dom "Crvena komuna" organizaciona jedinica Kulturnog centra Budva. Ustanova je svojevrsni memorijal na značajan istorijski događaj iz 1920. godine, kada su komunisti pobijedili na opštinskim izborima, preuzeli vlast i osnovali Petrovačku crvenu komunu – prvu komunističku opštinu na Jadranu.

Prema Odluci o osnivanju javne ustanove Spomen dom "Crvena komuna" ("Službeni list opštine Budva" 5/92, 8/92, 4/94, 5/96, 2/07, 5/09 i 7/09) djelatnost ove Javne ustanove je: sistematsko istraživanje, prikupljanje, proučavanje, čuvanje, stručno-tehnička zaštita i naučna obrada materijala arheološko-etnografskog, istorijskog i umjetničkog karaktera; izlaganje pokretnih dobara značajnih za kulturu, umjetnost, nauku i obrazovanje i njihovo publikovanje,

kao i izdavanje stručnih kataloga i naučnih publikacija; sakupljanje, čuvanje i prezentacija fonda likovnog i umjetničkog stvaralaštva; ostvarivanje saradnje sa drugim kulturnim, naučnim i društvenim i privrednim subjektima u cilju unapređivanja muzejsko-galerijske djelatnosti u Opštini; organizovanje i prikazivanje programa i vidova kulturno-umjetničkog stvaralaštva (scensko-muzičke djelatnosti, priređivanja sajмова i izložbi, književne večeri, prezentacija propagandno-tehničkih dostignuća, program kulturno-obrazovnog karaktera, izdavanje kataloga i publikacija, usluge reklame i ekonomske propaganda.

Spomen dom "Crvena komuna" ima pet organizacionih jedinica i to:

- Služba za opšte, pravne i računovodstveno-finansijske poslove;
- Služba za zajedniče poslove;
- Galerija "Marko K. Gregović";
- Muzej "Crvena komuna";
- Kino dvorana.

Spomen dom "Crvena komuna" organizuje programe likovnog, muzičkog, pozorišnog, književnog i edukativnog sadržaja.

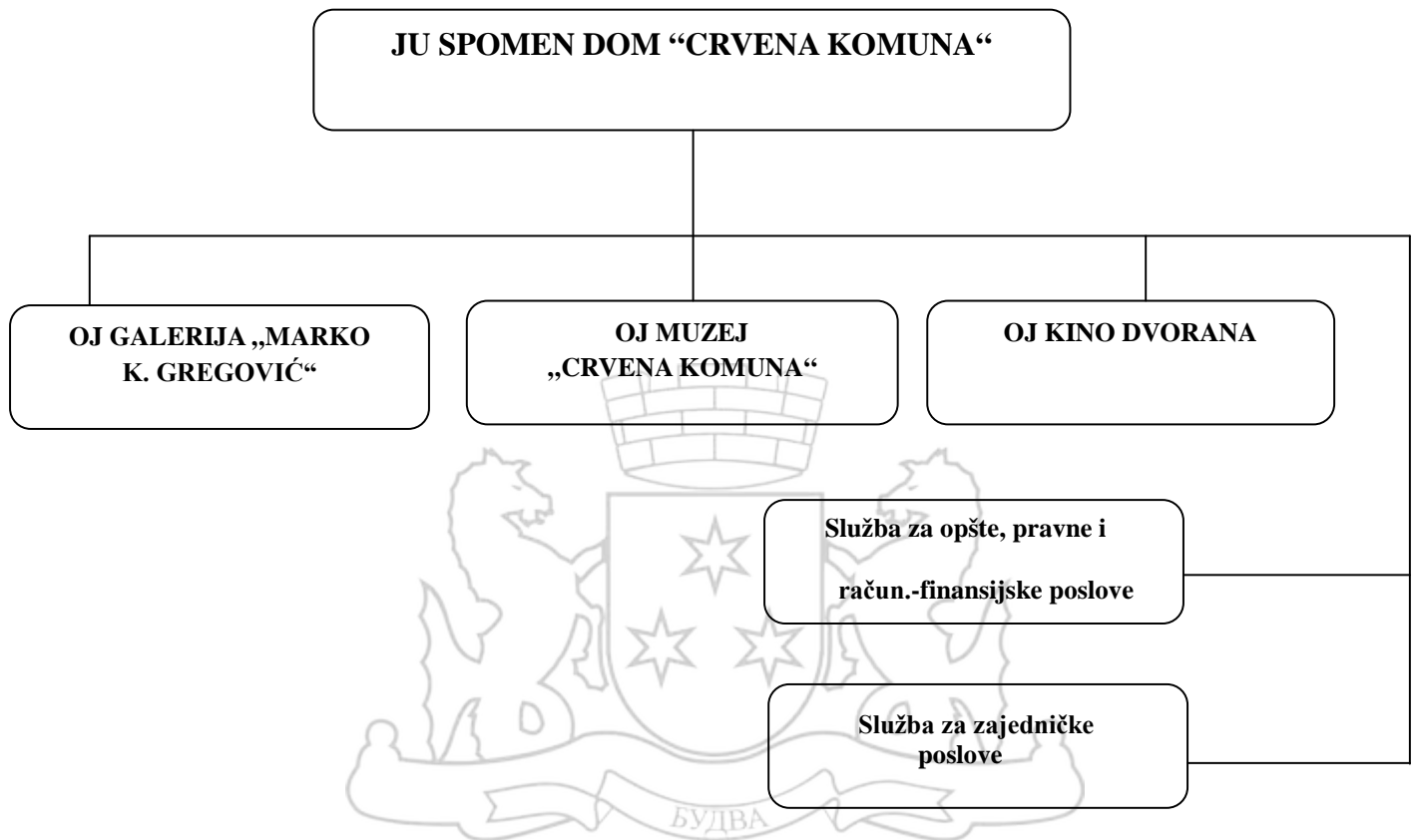
Ustanova ima organizovan muzejski prostor, tj. Spomen sobu, u kojoj je izložena arhivska građa vezana za period formiranja prve komunističke opštine na Jadranu. Materijal nije obrađen, osim što postoji interna evidencija za 33 arhivalije i 20 fotografija. Posebno je organizovana i Galerija "Marko K. Gregović", koja nosi ime poznatog akademskog slikara iz Petrovca, koji je likovnu akademiju završio u Beču. Galerija „Marko K. Gregović“, posjeduje određeni fond umjetničkih radova (210), zavičajnih, crnogorskih i inostranih umjetnika. Fond je nastao putem poklona (80%), i 20% otkupom. Posjeduju internu evidenciju fonda, osnovne listove i praznu inventarsku knjigu, dakle muzejsku dokumentaciju ne sprovode.

Ustanova koristi objekat koji je vlasništvo Opštine Budva, ukupne površine od 869m², a organizovan je na sljedeći način: galerijski prostor (2 x 42m²); amfiteatar 53m²; caffe bar 65m² (sa terasom od 36m²); biblioteka 42m²; Spomen soba sa dodatnim galerijskim prostorom ukupne površine 100m²; prostor za čuvanje muzejskog materijala cca 12m²; četiri kancelarije od koje tri koristi Ustanova, a jednu Mjesna kancelarija Petrovac; kino sala koja je kompletno tehnički opremljena za realizaciju programa (profesionalna oprema: reflektori, zvučnici, mikseta, kino projektor i dr.); četiri poslovna prostora od po 8 m²; dva sanitarna čvora.

Spomen dom "Crvena komuna" se finansira iz Budžeta Opštine Budva (90%) i iz sopstvenih prihoda, sredstava od izdavanja poslovnih prostora (10%).

Spomen dom "Crvena komuna" ima ukupno 14 zaposlenih: 3 sa VSS (VII stepen), 2 sa VŠS (VI stepen), 6 sa SSS (IV stepen) i 1 sa KV (III stepen). Niko od zaposlenih nema stručni ispit iz muzejske djelatnosti.

ŠEMA UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE JAVNE USTANOVE SPOMEN DOM " CRVENA KOMUNA "

III RAZLOZI ZA REORGANIZACIJU

Javna ustanova "Muzeji, galerija i biblioteka Budve", je od osnivanja 1991. godine kompleksna ustanova kulture, čiji je osnivač Opština Budva, a u svoj djelokrug rada podrazumijeva obavljanje muzejske, galerijske, bibliotečke i konzervatorske djelatnosti u dijelu nepokretnih kulturnih dobara na teritoriji opštine. Pored navedenog, od 1992. godine, Ustanovi je pripao prizemni dio rodne kuće S. M. Ljubiše i djelatnost zaštite, očuvanja i valorizacije djela ove značajne ličnosti. Uz probleme oko iznalaženja prostora za prezentaciju i muzejsku obradu arheološke i etnografski zbirke, Ustanova je uporedo rješavala i problem oko zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra. Riječ je o Ustanovi koja ima evidentno perspektivan razvojni pravac u smislu stvaranja uslova za obavljanje muzejske djelatnosti i usklađivanje rada sa novim setom propisa iz muzejske djelatnosti.

Prema sadržaju muzejskog materijala, Ustanova pripada tipu kompleksnog muzeja, jer ima više od dvije različite zbirke muzejskih predmeta, i to istorijskog, etnografskog, arheološkog

i umjetničkog sadržaja, koje su vezane za karakteristike područja opštine Budva. Muzejski materijal je sistematizovan, obrađen i uglavnom izložen. Djelatnost se sprovodila u skladu sa postojećim finansijskim, kadrovskim i prostornim kapacitetima. Muzejski materijal je u solidnom stanju i predstavlja adekvatan potencijal u pogledu razvoja ove muzejske Ustanove.

Zakonom o muzejskoj djelatnosti („Sl. list CG“ broj 49/10), propisano je da javni muzej može osnovati država i opština, i to kao samostalnu ustanovu. Prema vrsti muzejskih zbirki, muzeji mogu biti kompleksni i specijalizovani. Pored ostalog, propisan je i djelokrug rada muzeja, kao i uslovi za obavljanje muzejske djelatnosti. Bliži uslovi za obavljanje muzejske djelatnosti, uređeni su Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje muzejske djelatnosti („Sl. list CG“ br.19/11).

Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti („Sl. list CG“ broj 49/10), propisano je da je opština dužna da osnuje narodnu biblioteku kao samostalnu biblioteku.

Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG“ broj 49/10) propisuje da se konzervatorska djelatnost odnosi na istraživanje, proučavanje, dokumentovanje, obilježavanje, prezentaciju, valorizaciju i revalorizaciju kulturnih dobara i sprovođenje konzervatorskih mjera. Poslove konzervatorske djelatnosti, u okviru svojih nadležnosti, vrši Uprava za zaštitu kulturnih dobara, Državni arhiv nadležan za arhivsku građu i javna ustanova za konzervatorsku djelatnost. Određene poslove konzervatorske djelatnosti mogu da vrše stručne i naučne ustanove i druga pravna i fizička lica koja ispunjavaju propisane prostorne, kadrovske, tehničko-tehnološke i materijalne uslove. Bliži uslovi za obavljanje konzervatorske djelatnosti uređeni su Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje poslova konzervatorske djelatnosti („Sl. list CG“, broj 19/11).

Zakonom o spomen – obilježjima („Sl. list CG“, broj 40/08), propisano je da se spomen –obilježjem trajno obilježavaju značajni događaji, čuvaju uspomene na istaknute ličnosti, njeguju ljudski ideali i kulturno istorijske tradicije i odaje počast borcima za slobodu, civilnim žrtvama rata i masovnim stradanjima ljudi. Član 2 stav 1 istog Zakona propisuje da je spomen- obilježje spomen – objekat, pored ostalog i spomen-dom, memorijalni muzej i zadužbinski objekat.

U Opštini Budva postoje dvije javne ustanove koje se mogu tretirati kao spomen-obilježje, i to Spomen dom „Reževići“ (od 1996.g.) i Spomen dom „Crvena komuna“ (od 1992.g.), ali i organizaciona jedinica JU „Muzeji, galerija i biblioteka“, „Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša“ (od 1992.g.).

Radeći na poslovima implementacije Zakona o spomen-obilježjima Sekretarijat za društvene djelatnosti Opštine Budva, pristupio je, pored ostalog, sakupljanju i sređivanju dokumentacije vezane za podizanje spomen-obilježja, po ranijim propisima. Navedena tri spomen-obilježja, davanjem naziva javnoj ustanovi i organizacionoj jedinici javne ustanove podignuta su 90-ih godina prošlog vijeka, bez odobrenja nadležnog državnog organa. Imajući u vidu odredbe člana 52 Zakona, kojim je propisano da se ovakvim objektima može dati status spomen-obilježja, prema postupku propisanim ovim Zakonom, u roku od dvije godine od dana kada je isti stupio na snagu, što nije učinjeno u Opštini Budva, reorganizacijom javnih ustanova i adekvatnijim rješenjem njihove djelatnosti, pristupilo bi se implementaciji navedenog propisa. Iz navedenih razloga, Sekretarijat za društvene djelatnosti je dostavio Predlog Elaborata Ministarstvu kulture Crne Gore.

Komisija za spomen – obilježja Ministarstva kulture je razmatrala dostavljeni Predlog elaborata o opravdanosti osnivanju JU Muzeji Budve, radi davanja mišljenja u vezi regulisanja statusa spomen – obilježja za javne ustanove Spomen dom „Reževići“, Spomen dom „Crvena komuna“ i organizacionu jedinicu Spomen dom „Stefan M. Ljubiša“ koja je u sastavu JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ Budva i zaključila da nema podizanja novih spomen-obilježja, i

da se shodno navedenom, može nastaviti sa započetim aktivnostima na reorganizaciji muzeja u skladu sa Zakonom o kulturi, Zakonom o muzejskoj djelatnosti i dostavljenim Elaboratom.

Postupak usaglašavanja rada JU "Muzeji, galerija i biblioteka" sa odredbama Zakona o kulturi („Službeni list Crne Gore“ br. 49/08, 16/11 i 40/11), Skupština Opštine Budva izvršila je donošenjem Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Javnih ustanova "Muzeji, galerija i biblioteka" i "Grad teatar" Budva („Sl. list Opštine Budva“ br. 5/09 i 7/09), utvrđivanjem Statuta ustanove i obrazovanjem Savjeta kao organa upravljanja.

Osnovni razlog za reorganizaciju ustanova kulture u Opštini Budva je usaglašavanje rada ustanova sa zakonima iz oblasti zaštite kulturne baštine uopšte, kao i sa podzakonskim aktima koji su donešeni na osnovu istih. Osnivački akt JU "Muzeji, galerija i biblioteka", ali i ostalih javnih ustanova, Spomen dom "Reževići" i Spomen dom "Crvena komuna", naročito dio koji se odnosi na djelokrug rada, nije u skladu sa djelatnostima koje uređuju zakoni o muzejskoj, bibliotečkoj i konzervatorskoj djelatnosti.

Dosadašnja praksa obavljanja djelatnosti iz oblasti kulturne baštine u sklopu kompleksnih ustanova kulture, pokazala je brojne nedostatke u razvoju pojedinačnih djelatnosti, ali i u primjeni međunarodno priznatih standarda, naročito kada je riječ o muzejskoj djelatnosti. Stoga je trenutno zakonodavstvo u Crnoj Gori iz oblasti kulturne baštine primijenilo sistem osnivanja samostalnih ustanova za obavljanje određenih djelatnosti u skladu sa uslovima i standardima koje je utvrdila struka.

Postojeći zakoni i podzakonska akta, pored ostalog propisuju i minimalne uslove za obavljanje ovih djelatnosti. Normiranje uslova za obavljanje muzejske djelatnosti, njihovo utvrđivanje od strane organa državne uprave nadležnog za poslove kulture, upis u Registar muzeja, osnovni je mehanizam zaštite muzejskog materijala na teritoriji države.

Drugi važan razlog za reorganizaciju ustanova kulture iz oblasti kulturne baštine opštine Budva, je i zaštita postojećeg muzejskog fonda, odnosno stvaranja uslova da se muzejska djelatnost obavlja u skladu sa postojećim Zakonom o muzejskoj djelatnosti, a u odnosu na trenutnu finansijsku situaciju, raspoložive prostorne i kadrovske kapacitete.

Od postojanja muzejske zbirke u Budvi, do danas, Ustanova je uspjela da okupi solidan kadrovski potencijal, osposobi i opremi prostor neophodan za zaštitu, očuvanje i prezentaciju postojećeg muzejskog materijala. Neusklađenost u obavljanju osnovne djelatnosti, kao i nedefinisan organizacioni koncept po pitanju obavljanja muzejske, bibliotečke i djelatnosti zaštite nepokretnih kulturnih dobara, u mnogome otežava razvojni pravac Ustanove.

S druge strane, Javne ustanove Spomen dom "Reževići" i Spomen dom "Crvena komuna", prema osnivačkom aktu, obavljaju muzejsku, bibliotečku i konzervatorsku djelatnost, sa težištem na očuvanju, zaštiti i valorizaciji određenog istorijskog događaja. Posjeduju muzejski fond koji je evidentiran, ali ne i muzeološki obrađen, jer za muzejsku djelatnost nemaju propisani kadar, te prema tome, osnovni uslov zaštite muzejskog materijala nije ispunjen. Prema cilju osnivanja i nazivu, radi se o specijalizovanim muzejskim jedinicama memorijalnog, odnosno istorijskog karaktera, jer obrađuju istorijski događaj. U dosadašnjem radu, navedene ustanove su prikupile materijal umjetničkog i istorijskog sadržaja, s tim što se JU Spomen dom "Reževići" nalazi i nekoliko jedinica etnografskog sadržaja.

Obije ustanove imaju respektabilan djelokrug rada u pogledu značaja na lokalnu zajednicu i njegovanju prepoznatljivih sadržaja programa kroz sinergiju savremenog kulturnog stvaralaštva i tradicije Petrovca i Reževića. Dosadašnjim radom, Spomen dom "Reževići" i Spomen dom "Crvena komuna", izgradili su specifičan programski potencijal i opravdali memorijalni karakter djelovanja. Međutim, kroz svoj rad formirale su se i određene muzejske

zbirke koje bez obzira na broj predmeta i sadržaj, moraju biti tretirane ravnopravno kao bilo koja muzejska zbirka. Bez obzira na sadržaj njihovih zbirki (umjetnički, istorijski i dijelom etnografski), prema oblasti zbog koje su osnovane ove dvije ustanove, pripadaju memorijalnom muzeju, odnosno muzeju specijalizovanog tipa. To podrazumijeva, stvaranje uslova za obavljanje muzejske djelatnosti, odnosno uslova za sistematsko istraživanje, zaštitu, čuvanje, prezentaciju i valorizaciju muzejskog materijala. U datom momentu, nerealno je očekivati ispunjenje uslova za ove dvije ustanove, posebno u pogledu stručnog kadra. Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje muzejske djelatnosti ("Sl.list CG" br. 19/11), u članu 6 propisuje, da specijalizovani muzej čiji je osnivač opština, treba da ima, pored ostalog i najmanje: tri kustosa, dokumentaristu, informatičara, muzejskog pedagoga, konzervatora, tehničara, fotografa i preparatora.

Iz navedenog, a uvažavajući razloge racionalnosti, nameće se potreba reorganizacije postojeće tri ustanove iz oblasti kulturne baštine u opštini Budva, u dvije, i to: Muzeji i Biblioteka. Ovakav organizacioni model bi u potpunosti ispunio zakonsku obavezu, ali i obezbijedio stručnu obradu i preventivnu zaštitu muzejskog materijala Spomen doma "Reževići" i Spomen doma "Crvena komuna", istovremeno obezbjeđujući zaštitu i očuvanje ukupnog muzejskog materijala ove tri ustanove, kao i veće mogućnosti za djelovanje organizacionih jedinica u Petrovcu i Reževićima, u programima koji su prepoznati kao njihova dosadašnja preokupacija.

Sistematizacija ukupnog muzejskog materijala, na savremeni umjetnički sadržaj (muzejske zbirke Moderne galerije i Spomen doma "Reževići" i Spomen doma "Crvena komuna"), istorijski sadržaj (memorijalne zbirke tri spomen doma, istorijsko-umjetnička, istorijska i etnografska zbirka) i arheološki sadržaj zavidnog nivoa, u potpunosti bi omogućila zaštitu i očuvanje muzejskog materijala u opštini Budva. Narочito, kada se ima u vidu jedinstvena služba za muzejsku dokumentaciju i zaštitu muzejskog materijala, koja bi obezbijedila potpunu stručnu obradu muzejskog materijala, kao i preventivnu i trajnu zaštitu ukupnog muzejskog materijala.

IV NOVI ORGANIZACIONI OBLIK

U skladu sa odredbama Zakona o muzejskoj djelatnosti, Opština Budva može osnovati javnu ustanovu za obavljanje muzejske djelatnosti, kao samostalnu ustanovu. Prema vrsti muzejskih zbirki, Muzeji Budve su kompleksni muzej, jer ima više od dvije muzejske zbirke različitog sadržaja (oblasti). Muzejski materijal se odnosi na muzejske zbirke arheološkog, istorijskog, etnografskog i umjetničkog sadržaja. Navedene muzejske zbirke su stručno obrađene i sistematizovane u podgrupe, što odgovara katalogizaciji zatečenog muzejskog materijala. Broj muzejskih predmeta i sadržaj postojećih muzejskih zbirki, je prilično neujednačen, ali i manjkav u odnosu na kulturnu istoriju Budve, u njenim administrativnim granicama. Tri memorijalne jedinice sa muzejskim zbirkama, upotpunile bi istorijski sadržaj muzejskog materijala, ali i otvorile mogućnost razvoja postojećih muzejskih zbirki, sistematskim istraživanjem, sakupljanjem, prezentacijom i valorizacijom onih sadržaja koji su karakteristični za Budvu, a do sada nijesu bili muzeološki tretirani. Novi zakonski koncept u dijelu koji se odnosi na sakupljanje muzejskog materijala kroz utvrđivanje petogodišnjeg Programa, daje mogućnost razvoja postojećih muzejskih zbirki, na osnovu istraživačkog rada stručnih službi Muzeja, u prvom redu kustosa. Ova ustanova mora imati veću ulogu u istraživanjima iz svih oblasti za koje

postoje muzejske zbirke, i to u administrativnim granicama Opštine, a ne samo u Starom gradu Budve.

Zatečeni potencijal Muzeja, u pogledu muzejskog materijala sa dokumentacijom, prostora, opreme, sredstava za obavljanje djelatnosti i stručnog kadra, je samo osnov za razvoj ove Ustanove u smislu valorizacije kulturne istorije Budve i njenog aktivnog uključivanja u kulturni turizam i turističku ponudu opštine i Crne Gore, uopšte.

Osnovni princip za reorganizaciju postojećih ustanova u opštini Budva je upravo zaštita i očuvanje muzejskog materijala i stvaranje boljih organizacionih uslova za njegovu prezentaciju i valorizaciju, kroz obavljanje muzejske djelatnosti, ali i zaštitu i očuvanje pokretnih kulturnih dobara.

Imajući u vidu zakonom propisane poslove muzejske djelatnosti, obaveze koje je osnivač povjerio datim ustanovama u odnosu na zaštitu i valorizaciju značajne ličnosti i događaja iz kulturne istorije opštine Budva, kao i poslove koji su se do sada obavljali u navedenim ustanovama, **djelokrug rada** nove ustanove bio bi:

- sakupljanje muzejskog materijala putem terenskih istraživanja, otkupom, poklonom, razmjenom i na drugi način, a na osnovu programa sakupljanja koji donosi organ upravljanja na period od pet godina;
- sprovođenje preventivne i trajne zaštite muzejskih predmeta i muzejske dokumentacije;
- istraživanje u muzejskoj djelatnosti radi sakupljanja, valorizacije i prezentacije muzejskog materijala;
- vršenje stručne obrade muzejskog materijala kroz identifikaciju, determinaciju, klasifikaciju i kategorizaciju, analizu i opis, vrednovanje i interpretaciju, stručno istraživanje i dokumentovanje;
- vođenje dokumentacije o muzejskom materijalu;
- privremeno čuvanje muzejskog materijala koji nema odgovarajuću zaštitu;
- revizija muzejskog materijala;
- organizovanje stalne i povremenih izložbi muzejskog materijala;
- izdavanje kataloga izložbi;
- zaštita, čuvanje, valorizacija i prezentacija ličnosti i djela Stefana Mitrova Ljubiše;
- zaštita, čuvanje, valorizacija i prezentacija Spomen domova *Stefan Mitrov Ljubiša* (Budva), *Crvena komuna* (Petrovac) i *Reževići* (Reževići);
- organizovanje interaktivnih i multimedijalnih programa;
- prezentacija nematerijalne kulturne baštine;
- obavljanje i drugih djelatnosti utvrđenih Statutom.

Polazeći od propisa koji uređuju muzejsku djelatnost, stručnih standarda iz muzejske djelatnosti, postojećeg institucionalnog koncepta, a u svjetlu trenutnih društvenih kretanja, ekonomske krize u svim nivoima, Elaborat predlaže novu **unutrašnju organizaciju** Javne ustanove Muzeji Budve, i to:

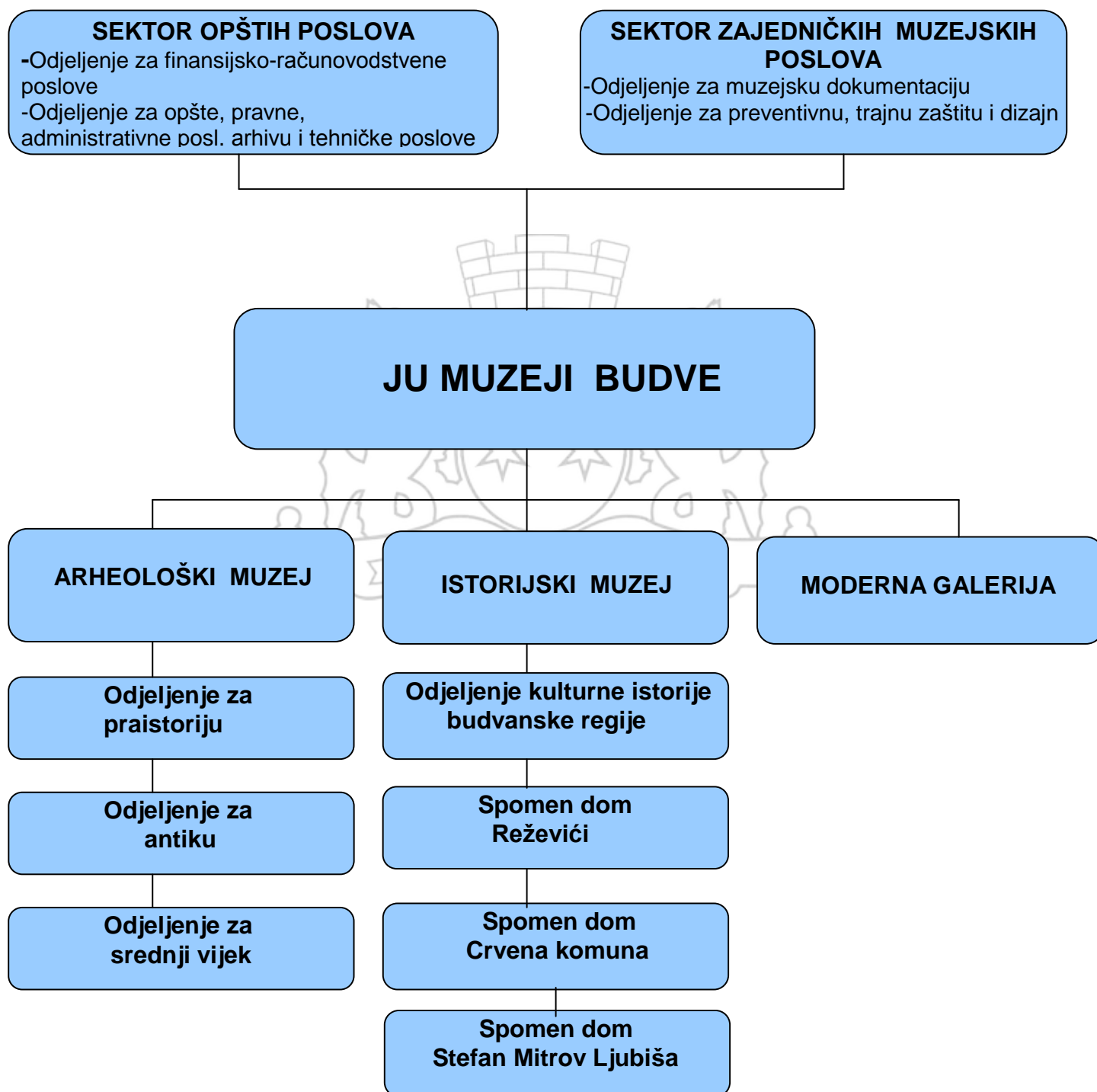
1) Istorijski muzej

- Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša
- Spomen dom Reževići

- Spomen dom Crvena komuna
- Odjeljenje kulturne istorije budvanske regije- Istorijska zbirka, Etnografska zbirka i Istorijsko-umjetnička zbirka
- 2) **Arheološki muzej**
 - Odjeljenje za praistoriju
 - Odjeljenje za antiku
 - Odjeljenje za srednji vijek
- 3) **Moderna galerija**
- 4) **Sektor zajedničkih muzejskih poslova**
 - Odjeljenje za muzejsku dokumentaciju
 - Odjeljenje za preventivnu, trajnu zaštitu i dizajn
- 5) **Sektor opštih poslova**
 - Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove
 - Odjeljenje za opšte, pravne, administrativne poslove, arhivu i tehničke poslove

ORGANIZACIONA ŠEMA BUDUĆE JAVNE USTANOVE MUZEJI BUDVE

V ISPUNJENOST USLOVA ZA OBAVLJANJE MUZEJSKE DJELATNOSTI

Shodno članu 11 Zakona o muzejskoj djelatnosti, muzej može obavljati djelatnost ako ima odgovarajući muzejski materijal, prostor i opremu za smještaj, čuvanje, korišćenje i prezentaciju muzejskog materijala, sredstva za kontinuirano obavljanje djelatnosti i stručno muzejsko osoblje. Bliži uslovi za muzej kompleksnog tipa, čiji je osnivač opština, uređeni su članom 4 Pravilnika o bližim uslovima za osnivanje muzejske djelatnosti.

Imajući u vidu navedeno, JU Muzeji Budve treba da ima:

- **muzejski materijal** koji je:
 - sistematizovan u najmanje dvije različite muzejske zbirke istorijskog, etnografskog, arheološkog, umjetničkog, tehničkog, prirodnjačkog ili drugog sadržaja, i od lokalnog je značaja;
 - stručno obrađen sa odgovarajućom muzejskom dokumentacijom;
- **prostor** za:
 - dezinfekciju i dezinsekciju predmeta koji ulaze u muzej;
 - smještaj, čuvanje i stručnu obradu muzejskih predmeta prilagođen obliku i materijalu deponovanih muzejskih predmeta;
 - izlaganje i čuvanje stalne postavke i povremenih izložbi;
 - najmanje jednu radionicu za preventivnu zaštitu muzejskih predmeta i muzejske dokumentacije;
 - muzejsku dokumentaciju;
 - rad sa posjetiocima;
 - sanitarni čvor odvojen za posjetioce;
- **opremu** za:
 - čuvanje i sprovođenje mjera zaštite muzejskog materijala od oštećenja, uništenja i nestajanja;
 - preventivnu zaštitu muzejskog materijala;
 - istraživanje, obradu i korišćenje muzejskog materijala;
- **sredstva za kontinuirano obavljanje djelatnosti;**
- **stručno osoblje**, i to najmanje:
 - jednog kustosa za svaku različitu muzejsku zbirku, odnosno za oblast kojoj pripada sistematizovani muzejski materijal;
 - jednog dokumentaristu;
 - jednog informatičara;
 - jednog muzejskog pedagoga;
 - jednog konzervatora;
 - jednog fotografa;
 - jednog muzejskog tehničara;
 - jednog preparatora.

Iz svega navedenog, može se zaključiti da JU Muzeji Budve, kroz predloženi organizacioni model, trenutno raspolaže sa muzejskim materijalom koji je sistematizovan u više muzejskih zbirki, različitog sadržaja (arheološki, umjetnički, historijski, etnografski), stručno je obrađen sa odgovarajućom muzejskom dokumentacijom (izuzev materijala koji je u spomen domovima Reževići i Crvena komuna). Imajući u vidu objekte koje koriste postojeće ustanove u Budvi, Reževićima i Petrovcu, navedeni uslov takođe ne predstavlja smetnju za obavljanje djelatnosti, naročito kada se ima u vidu da se isti može lako prilagoditi navedenoj namjeni. To se odnosi i na opremu, koju je moguće obezbijediti kroz redovno planiranje i finansiranje, a u skladu sa članom 48 Zakona o kulturi, kojim je propisano da osnivač odgovora za obaveze javne ustanove, što podrazumijeva i obezbjeđivanje uslova za obavljanje djelatnosti javnih ustanova. Sredstva za kontinuirano obavljanje djelatnosti, obezbjeđuju se iz budžeta Opštine i kroz obavljanje muzejske djelatnosti.

Kada je riječ o stručnom osoblju, može se konstatovati da zatečeni organizacioni model tri ustanove koje posjeduju muzejski materijal, nemaju kustosa, odgovarajućeg profila u odnosu na sadržaj muzejske zbirke, a naročito za muzejske zbirke u JU Spomen dom "Reževići" i JU Spomen dom "Crvena komuna", kao i za etnografsku zbirku u JU "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva. Postojeće ustanove nemaju ni muzejskog pedagoga, dokumentaristu, informatičara i fotografa. Kada se uzme u obzir da je broj trenutno zaposlenih lica u postojeće tri ustanove 73, od čega je 13 u bibliotečkoj djelatnosti, može se steći utisak o dovoljnom broju zaposlenih za obavljanje djelatnosti. Međutim, imajući u vidu strukturu zaposlenih, kao i propise kojima se uređuje pitanje stručnog osoblja za obavljanje muzejske djelatnosti, konstatujemo nedostatak u pogledu osoblja odgovarajuće vrste i stepena stručne spreme. U tom smislu, predloženi model reorganizacije, pored ostalog, rješava i problem adekvatnog radnog angažmana, ali i ispunjenost uslova u dijelu stručnog osoblja, od postojećih lica, i to kroz nova radna zaduženja i polaganje odgovarajućeg stručnog ispita. Novi zakonski koncept koji se odnosi na način vođenja muzejske dokumentacije, obradu muzejskog materijala kroz elektronsku bazu i muzejski informacioni sistem, omogućava obradu muzejske zbirke i njenu dostupnost, bez obzira gdje se ona fizički čuva (muzejske zbirke u JU Spomen dom "Reževići" i JU Spomen dom "Crvena komuna"). Ono što se ne može nadomjestiti od postojećih zaposlenih lica je, diplomirani etnolog (kustos etnografske zbirke) i informatičar VI ili VII stepena stručne spreme (elektrotehnika, elektronika, informatika).

VI NAČIN OBEZBJEDJIVANJA SREDSTAVA ZA RAD

Sredstva za vršenje djelatnosti Ustanove u cjelosti se obezbjeđuju iz Budžeta Opštine Budva, shodno programskim i drugim aktivnostima iz domena rada Ustanove. Takođe, Opština Budva obezbjeđuje i prostore (objekte) u kojima Ustanova ostvaruje svoju djelatnost, kao i opremu i sredstva za rad.

Finansijski plan JU Muzeji Budve za 2013. godinu

Predlogom Elaborata za JU Muzeji Budve za 2013. godinu planirana su sredstva u iznosu od 1.096.800,00 eura.

Reorganizacijom dosadašnjih ustanova kulture JU "Muzeji, galerija i biblioteka", JU Spomen dom "Reževići" i JU Spomen dom "Crvena komuna", u jednu javnu ustanovu JU Muzeji Budve, će se postići ušteda i racionalizacija posebno u domenu računovodstvenih,

pravnih i opštih poslova, određiće se manja naknada za Savjet JU (ranija 3 Savjeta JU, a sada jedan Savjet JU) i izvršiće se veće objedinjavanje programskih aktivnosti. Ovim Finansijskim planom opredijeliće se veći iznos za kapitalne izdatke, obezbjedjenje prostora i uslova za rad JU Muzeji Budve, shodno Zakonu o muzejskoj djelatnosti i prikazanom Planu u nastavku teksta:

Plan primitaka

Fiskalna godina: 2013

JU Muzeji Budve		1.096,800.00
1.	Budžet Opštine	1,076,800.00
2.	Prihodi od djelatnosti	15.000,00
3.	Ostali prihodi	5.000,00

Plan izdataka

Fiskalna godina: 2013

JU Muzeji Budve		1.096,800.00
411	BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA	612.800,00
4111	Neto zarade	370.000,00
4112	Porez na zarade	48.000,00
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	129.000,00
4114	Doprinosi na teret poslodavca	61.000,00
4115	Opštinski prirez	4.800,00
412	OSTALA LIČNA PRIMANJA	20.000,00
4129	Ostale naknade	20.000,00
413	RASHODI ZA MATERIJAL I USLUGE	154.000,00
4131	Rashodi za materijal i usluge	35.000,00
4132	Rashodi za službena putovanja	3.000,00
4133	Rashodi za reprezentaciju	3.000,00
4134	Rashodi za energiju	27.000,00
4135	Rashodi za telefonske usluge	15.000,00
4136	Rashodi za poštanske usluge	1.000,00
4139	Ugovorene usluge	70.000,00
422	SREDSTVA ZA TEHNOLOŠKE VIŠKOVE	20.000,00
4222	Otpremnine za tehnološke viškove	20.000,00
KAPITALNI		
441	IZDACI	140.000,00
4415	Izdaci za opremu	40.000,00
4416	Investicono održavnje	100.000,00
463	OTPLATA OBAVEZA IZ PRETHODNOG PERIODA	150.000,00
4631	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	150.000,00

VII PREDLOG MJERA

- Donijeti Odluku o osnivanju JU Muzeji Budve kojom će se u skladu sa propisima, institucionalno definisati funkcionisanje Ustanove
- Pripremiti novi Statut JU Muzeji Budve i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, kojim će se utvrditi nova organizaciona struktura JU Muzeji Budve i projekcija radnih mjesta, i u skladu sa tim, izvršiti raspoređivanje zaposlenih prema utvrđenom opisu poslova i uslovima za njihovo obavljanje i
- Imenovati vd direktora do raspisivanja konkursa i imenovanja direktora JU.

OPŠTINA BUDVA

ELABORAT O OPRAVDANOSTI

OSNIVANJA JAVNE USTANOVE MUZEJI BUDVE

Budva, februar 2013. godine

The coat of arms of Budva is centered on the page. It features a shield with three stars, flanked by two lions holding a banner with the word 'БУДВА' (Budva) in Cyrillic. Above the shield is a crown. The word 'SADRŽAJ' is superimposed over the top of the shield.

SADRŽAJ

I UVOD

II POSTOJEĆI INSTITUCIONALNI OKVIR

III RAZLOZI ZA REORGANIZACIJU

IV NOVI ORGANIZACIONI OBLIK

V ISPUNJENOST USLOVA ZA OBAVLJANJE MUZEJSKE DJELATNOSTI

VI NAČIN OBEZBJEDJIVANJA SREDSTAVA ZA RAD

VII PREDLOG MJERA

I U V O D

Donošenjem Zakona o kulturi započeta je sveobuhvatna reforma zakonske regulative koja se odnosi na djelatnosti kulture, na ustanove i javne ustanove kulture u Crnoj Gori. Iz oblasti kulturne baštine, donijeti su posebni zakoni (Zakon o zaštiti kulturnih dobara, Zakon o muzejskoj djelatnosti i Zakon o bibliotečkoj djelatnosti), kao i brojni podzakonski akti koji se odnose na muzejsku, arhivsku, bibliotečku i konzervatorsku djelatnost.

Nacionalnim programom razvoja kulture Crne Gore (2011 – 2015. godina) takođe je predviđena reforma institucionalnih okvira obavljanja poslova i djelatnosti kulture u okviru opšteg cilja *Jačanje pravne i institucionalne infrastrukture*.

Reforme u oblasti kulture predviđaju nove prioritete, standarde, uslove i načine vršenja poslova, odnosno obavljanja djelatnosti iz oblasti kulture.

Reforme takođe podrazumijevaju i nove institucionalne oblike obavljanja muzejske i bibliotečke djelatnosti, uz zakonsku obavezu opština u Crnoj Gori da osnuju muzeje i narodne biblioteke, kao samostalne javne ustanove.

Osnivanje muzeja i biblioteka kao samostalnih javnih ustanova podrazumijeva i reorganizaciju postojećih ustanova iz oblasti kulture i njihove statusne, organizacione, koncepcijske i kadrovske promjene.

Institucionalni oblici obavljanja muzejske i bibliotečke djelatnosti su utvrđeni posebnim zakonima i to Zakonom o muzejskoj djelatnosti i Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti, a način statusnih promjena postojećih javnih ustanova iz oblasti kulture i njihova reorganizacija u nove institucionalne oblike (muzeje i biblioteke kao samostalne javne ustanove) normativno je regulisana odredbama člana 36 Zakona o kulturi.

Citiranim odredbama propisano je da osnivač ustanove može promijeniti njen status, (izdvajanjem dijela ustanove u posebnu ustanovu, pripajanjem dijela ustanove drugoj ustanovi, organizovanje nove ustanove objedinjavanjem djelova, odnosno spajanjem dvije ili više ustanove ili transformacijom ustanove u privredno društvo).

U opštini Budva djeluju 4 (četiri) javne ustanove iz oblasti kulture i to JU „Muzeji, galerija i biblioteka“, JU „Grad teatar“ Budva, JU Spomen dom „Reževići“ i JU Spomen dom „Crvena komuna“.

Opredjeljenje osnivača (Opštine Budva) je da se od postojećih JU „Muzeji, galerija i biblioteka“, JU Spomen dom „Reževići“ i JU Spomen dom „Crvena komuna“ formiraju dvije javne ustanove i to JU Muzeji Budve i narodna biblioteka JU „Biblioteka grada Budve“, što podrazumijeva:

- **izdvajanje biblioteke iz sastava JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ u posebnu ustanovu narodnu biblioteku i**
- **organizovanje nove ustanove JU Muzeji Budve, objedinjavanjem ustanova Spomen dom "Reževići“, Spomen dom „Crvena komuna“ i dijela JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ (dio javne ustanove iz čijeg je sastava izdvojena biblioteka).**

S obzirom da je članom 15 Zakona o kulturi propisano da je osnivač ustanove dužan, da prije donošenja akta o osnivanju ustanove, usvoji elaborat o opravdanosti osnivanja ustanove, predsjednik opštine je donio rješenje br. 001-3252/1 od 16. decembra 2011. godine o obrazovanju radne grupe za izradu navedenog elaborata.

U skladu sa navedenim, ovaj elaborat ima zadatak da obrazloži opravdanost objedinjavanja ustanova Spomen dom “Reževići”, Spomen dom “Crvena komuna” i dijela JU “Muzeji, galerija i biblioteka (dio javne ustanove iz čijeg je sastava izdvojena biblioteka) i da shodno Zakonu o muzejskoj djelatnosti („Službeni list CG“ br. 49/10) definiše novi organizacioni oblik koji će obezbijediti efikasno obavljanje poslova muzejske djelatnosti u smislu člana 2 i 3 citiranog zakona.

Elaborat se sastoji iz više poglavlja i to: uvodni dio, postojeći institucionalni okvir, razlozi za reorganizaciju, novi organizacioni oblik, ispunjenost uslova za obavljanje muzejske djelatnosti, način obezbjeđivanja sredstava za rad i predlog mjera.

II POSTOJEĆI INSTITUCIONALNI OKVIR

2. Javna ustanova „Muzeji, galerija i biblioteka“ Budva

Začetak muzejske djelatnosti u Budvi, može se pratiti od 1962. godine, kada je počela da se konstituiše arheološka zbirka, od materijala pronađenog arheološkim iskopavanjima tokom 1957-1958. godine. U isto vrijeme formira se i umjetnička zbirka od radova nastalih u okviru Likovnih kolonija koje se održavaju u Budvi od 1964. godine, pod pokroviteljstvom Opštine Budva. Iz godine u godinu broj poklonjenih radova se širio, te se stvorila potreba za adekvatnim mjestom njihovog čuvanja i izlaganja.

U okviru budvanskog Kulturnog centra, novembra 1972. godine u zgradi stare bioskopske sale u budvanskom Starom gradu zvanično je otvorena Moderna galerija kao budući Muzej moderne umjetnosti. Tom prilikom, u manjoj sali Moderne galerije privremeno je bio izložen i dio arheološkog materijala. Dok Moderna galerija od 1972. godine ima aktivan izlagački program i permanentno radi na obogaćivanju svog muzejskog fonda, arheološki materijal se povremeno izlaže u neadekvatnim prostorima koji nisu odgovarali elementarnim muzejskim standardima. Istovremeno 70-ih godina počinje prikupljanje etnološkog materijala za budući Etnografski muzej u Budvi. Vrijedna i bogata arheološka otkrića, nakon zemljotresa 1979. godine, kada je pronađeno oko 4.000 nalaza (2.500 predmeta) iz budvanske nekropole, nametnula su potrebu za pronalaženjem prostora u kojem bi bio smješten Arheološki muzej.

Cjelokupan arheološki materijal iz perioda 1979/1991. godine čuvao se u zgradi Zeta filma u Budvi (zbirka helenističkog zlata čuvana je u trezoru Montenegro banke u Budvi), a materijal nađen tokom iskopavanja poslije zemljotresa čuvan je u Zavodu za zaštitu spomenika kulture na Cetinju. Muzeološka djelatnost obavljala se tada u okviru Kulturnog centra Budva.

Krajem 1991. godine Skupština Opštine Budva donosi odluku da od postojeće radne organizacije Kulturno-informativni centar Budva, osnuje dvije ustanove i to JU "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva i JU "Grad Teatar" Budva. Prema Odluci o osnivanju javnih ustanova "Muzeji, galerija i biblioteka" i "Grad teatar" ("Sl.list" Opštine Budva, br.13/91), djelatnost JU "Muzeji, galerija i biblioteka" odnosi se na bibliotečku, muzejsku, djelatnost umjetničke galerije i zaštitu kulturnih dobara, koje su od posebnog društvenog interesa.

Skupština Opštine Budva, Odlukom o izmjenama i dopunama odluke o osnivanju Javnih ustanova "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva i "Grad Teatar" Budva., ("Sl.list Opštine Budva" br.8/92), u djelokrug rada, uključuje i vođenje i organizovanje Spomen doma Stefana Mitrova Ljubiše, kao i izdavačku djelatnost Mediterana (reorganizacijom arhivske djelatnosti na nivou Crne Gore ukida se Opštinski arhiv Budva u kome su do tada funkcionisali Ljubišin spomen dom i Mediteran).

Dok su Biblioteka i Moderna galerija nesmetano obavljale svoje djelatnosti u okviru namjenskih prostora, intenzivno se radilo na iznalaženju adekvatnog prostora za čuvanje, zaštitu i prezentaciju prikupljenog arheološkog i etnološkog materijala. Osnivač je za smještaj Arheološkog muzeja prvobitno namjenio zgradu u ulici Petra I Petrovića br. 25 u Starom gradu, međutim zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa objekat nije mogao da se privede namjeni.

Adaptacijom zgrade u ulici Petra I Petrovića br. 11, inače predviđenoj za smještaj Etnografskog muzeja, tek 2003. godine zvanično se otvara za posjetu budvanski Muzej sa stalnom postavkom arheološkog i etnološkog materijala.

Djelokrug rada JU "Muzeji, galerija i biblioteka" shodno Odluci o osnivanju Javnih ustanova "Muzeji, galerija i biblioteka" i "Grad teatar" Budva ("Službeni list Opštine Budva" broj 13/91, 2/92, 8/92, 5/96, 9/98, 2/07, 5/09 i 7/09) je: sistematsko istraživanje, prikupljanje, proučavanje, čuvanje, stručno-tehnička zaštita i naučna obrada materijala i podataka arheološkog, etnografskog, istorijskog i umjetničkog karaktera na području opštine Budva; izlaganje pokretnih dobara značajnih za kulturu, umjetnost, nauku i obrazovanje i njihovo publikovanje, izdavanje stručnih kataloga i naučnih publikacija, kao i organizovanje umjetničkih radionica; konzervatorsko-restauratorski nadzor nad spomenicima kulture i organizovanje preventivne zaštite kulturno-istorijskih spomenika; sakupljanje, čuvanje i prezentacija fonda likovnog i umjetničkog stvaralaštva; bibliotečka djelatnost; ostvarivanje saradnje sa drugim kulturnim, naučnim, društvenim i privrednim subjektima u cilju unapređivanja muzejsko-galerijske i bibliotečke djelatnosti u opštini; vođenje i organizovanje Spomen doma Stefan Mitrov Ljubiša; vršenje drugih poslova u skladu sa Zakonom, Statutom i ostalim normativnim aktima.

JU "Muzeji, galerija i biblioteka" **organizovana je u šest** organizacionih jedinica, i to: Direkcija, Zajedničke službe (u daljem tekstu: opšti poslovi); P.J. Muzej (arheološki, etnografski, zaštita kulturnih dobara); P.J. Galerija, P.J. Biblioteka i organizaciona jedinica Spomen dom "Stefan Mitrov Ljubiša". U okviru Zajedničkih službi, postoje tri službe, i to za: opšte, pravne, administrativne poslove, arhivu i tehničke poslove; finansijsko-računovodstvene poslove; i konzervaciju, restauraciju, preventivnu zaštitu i dizajn.

JU "Muzeji, galerija i biblioteka" ima različite **muzejske zbirke** predmeta, koje predstavljaju istorijske, arheološke, etnografske i umjetničke karakteristike područja opštine Budva. Kompletan muzejski materijal sistematizovan je u sljedeće muzejske zbirke:

PJ	Muzejske zbirke	ukupno predmeta	podzbirke	izloženo	deponovano	obrađeno	neobrađeno	pozajmica
M U Z E J	Arheološka zbirka	2987	-helenistička -rimska -srednjevjek.	944	2043	1420	1567	
	Etnografska zbirka	240	-nakit -nošnja -pokućstvo	155	85	240		44
	Istorijska zbirka	98	-pomorska -oružje -numizmatika -razglednice -relikvije -zastave	40	58	98		
M O D E R N A G A		380				380		
	Zbirka <i>Savremeni ekspresionisti</i>	64	-po tehnicima -po autorima					
	Zbirka <i>Strani autori</i>	128						
	Zbirka <i>Crnogorski autori</i>	91						

L E R I J A								
	Zbirka <i>Zavičajni autori</i>	41						
	Zbirka <i>Naivne umjetnosti</i>	54						

U PJ Muzej vodi se muzejska dokumentacija prema ranijim propisima, i to: etnografska i istorijska zbirka su obrađene kroz osnovne listove, knjigu ulaska i inventarnu knjigu; arheološka zbirka se trenutno dokumentacijski obrađuje. U izradi je fotodokumentacija i elektronska baza podataka. Reinventarizacija etnografsko-istorijskog materijala urađena je 2011-2012.godine prema ranijem Pravilniku o načinu, postupku i rokovima revizije muzejskog materijala. Arheološka građa nije u potpunosti obrađena zbog nedostupnosti osnovne dokumentacije o arheološkom materijalu i iskopavanjima vršenim na području Budve 1981-83. godine. Muzejske zbirke Moderne galerije su sistematizovane i stručno obrađene kroz muzejsku dokumentaciju vođenu po ranijim propisima, i to: knjiga ulaska, inventarna knjiga muzejskih predmeta, kartoteka, košuljice, osnovni listovi, otkupni dosije, fototeka, vodi se elektronska baza podataka sa fotodokumentacijom.

U Spomen domu "S. M. Ljubiša" stalno je izloženo sedam originalnih izdanja i dvadeset jedinica arhivske građe, kao i dio iz etnografsko-istorijske zbirke Muzeja. Spomen dom posjeduje i jedan broj fotokopiranih jedinica arhivskih dokumenata, vezanih za život i rad Stefana M. Ljubiše, kao i jedan manji dio koji nije direktno vezan za njega i njegovo vrijeme. U Spomen domu se čuva poklon zbirka „Budva na fotografiji“, koju čini šest podzbirki, sa ukupnim brojem od 222 fotografije, odnosno kopije fotografija. U inventarsku knjigu su upisana originalna izdanja, za ista su urađeni i kartoni. Obrada ostalog materijala je u toku. Muzejska biblioteka ima 615 bibliotečkih jedinica, koje se odnose na djela S. M. Ljubiše, stručnu literaturu, publikacije i djela zavičajnih pisaca.

Ustanova koristi četiri **objekta** koji se nalaze u Starom gradu, vlasništvo opštine Budva. Ukupna prostornost Ustanove iznosi 871,7m².

Objekti se nalaze na sljedećim adresama:

-Moderna galerija u ulici Cara Dušana br.19; (220m²)

- Muzej u ulici Petra I Petrovića br.11; (450m²)

-Zajedničke službe (i arheološko odjeljenje sa depoom) u ulici Petra I Petrovića br.25; (141,7m²)

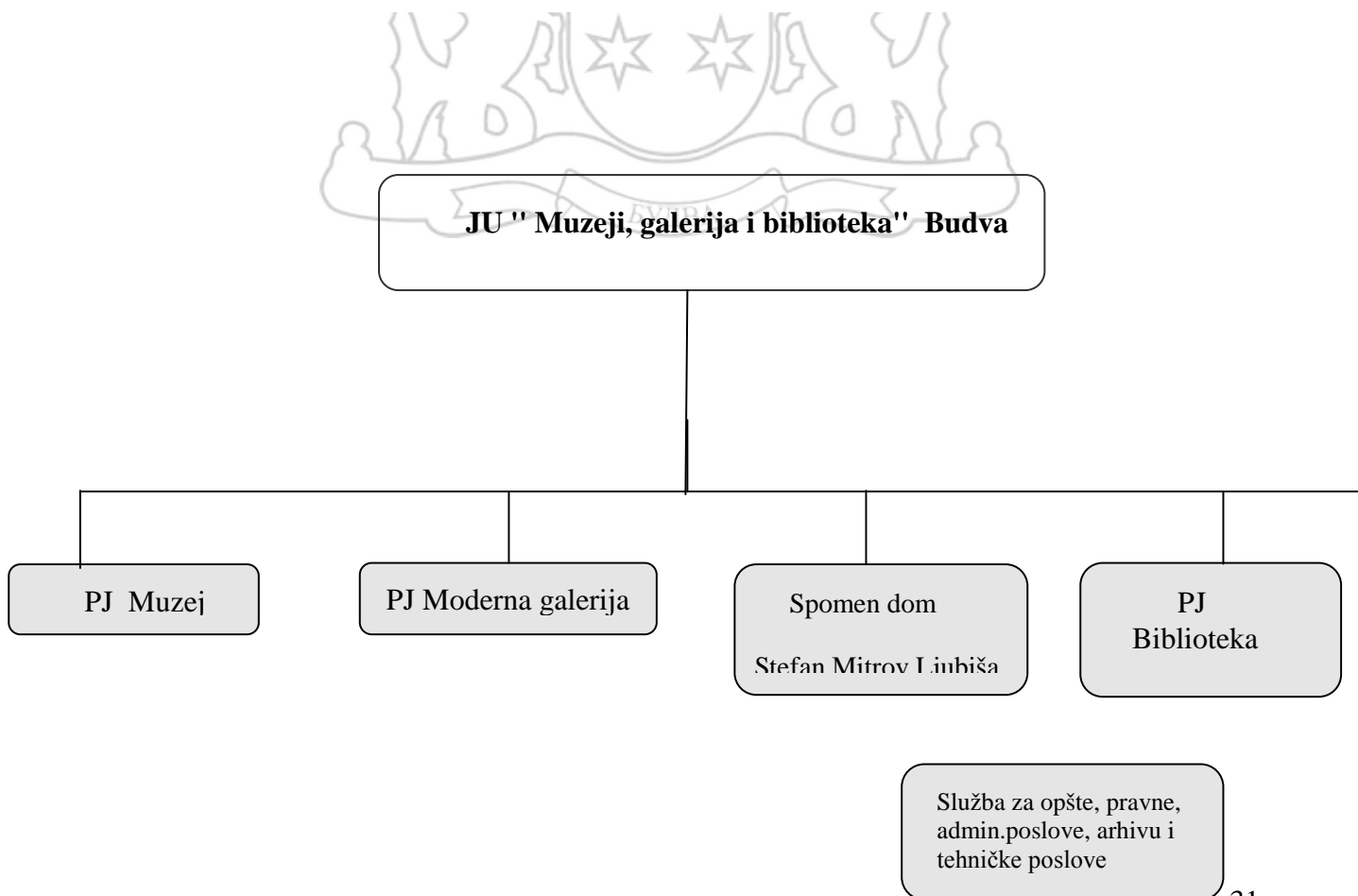
-Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša u ul.Cara Dušana br.13; (60m²).

Rad JU "Muzeji, galerija i biblioteka" **finansira** se iz Budžeta Opštine Budva, i iz sopstvenih prihoda (prodaje ulaznica, članarine, organizovanja tematskih povremenih i pokretnih izložbi, predavanja, seminara, izdavanja i prodaje publikacija, pružanja usluga naučnim radnicima i sl.). Sredstva se mogu obezbjeđivati i iz drugih izvora (sponzorstvo, takse, razglednice, suveniri, izdavanje prostora) u skladu sa Odlukom. Sredstva koje Osnivač obezbjeđuje za rad Ustanove obuhvataju: sredstva za zarade i ostala primanja zaposlenih,

materijalne troškove, održavanje i osiguravanje objekata i opreme i tehničko-tehnološko opremanje za realizaciju programskih aktivnosti Ustanove. Sredstva se obezbjeđuju na osnovu godišnjeg programa rada Ustanove. Sopstvene prihode Ustanova je dužna koristiti za pokriće troškova nastalih obavljanjem poslova kojima je prihod ostvaren i za unapređenje djelatnosti Ustanove. Ustanova se iz Budžeta Opštine finansira u visini od 95%, a 5% iz sopstvenih prihoda i posluje po trezorskom sistemu.

Ukupan broj **zaposlenih** u JU "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva je 53, od čega je 13 raspoređeno u radnoj jedinici Biblioteka, a 40 u ostale četiri radne jedinice i jednoj organizacionoj jedinici, od toga: 15 zaposlenih sa VSS (VII stepen), 2 zaposlena sa VŠS (VI stepen), 22 zaposlena sa SSS (IV stepen) i 1 zaposleni sa NSS (II stepen). Muzejsku djelatnost sa položenim stručnim ispitom obavlja 8 lica, od čega 3 lica sa VSS (VII stepen) i 5 lica sa SSS (IV stepen).

ŠEMA UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE JAVNE USTANOVE " MUZEJI, GALERIJA I BIBLIOTEKA" BUDVA

Služba za finansijsko-
računovodstvene poslove

Služba za konzervaciju,
preventivnu zaštitu i dizajn

Javna ustanova Spomen dom „Reževići“ u Reževićima

Javna ustanova Spomen dom "Reževići" osnovana je decembra 1996.godine, Odlukom Skupštine Opštine Budva (Odluka o osnivanju JU Spomen dom "Reževići", „Sl.list Opštine Budva“, br. 5/96). Spomen dom "Reževići" koristi objekat nekadašnje osnovne škole iz 1851. godine, i u neposrednoj je blizini manastira Reževići. Objekat je zadužbina Dimitrija Perazića s.r. Arhimandrita koji je svojim novcem, a uz pomoć mještana, sagradio i opremio ovo zdanje u želji da otvori školu u kojoj će se obrazovati djeca tog kraja. Pored škole osposobio je dva mlina za brašno čije je prihode namjenio za nesmetano odvijanje nastave i besplatno školovanje. U ovom objektu je 1856. godine započela nastava prve građanske osnovne škole za parohijalnu djecu iz obližnjih zaselaka, koja se do tada odvijala u manastiru Reževići. Škola je postala centar kulturno-prosvjetnog života Reževića i okoline, u njoj su organizovane biblioteka, kulturno-umjetničke sekcije, sportske aktivnosti. Nastava u školi se odvijala do 1962. godine, sa manjim i većim prekidima usljed ratova i okupacije. Od tada do zemljotresa 1979. godine objekat je korišćen za magacin. U zemljotresu je stradao objekat, pa se revitalizaciji pristupilo 1996.godine. Od tada se objekat koristi za rad Spomen doma "Reževići".

Djelokrug rada Spomen doma "Reževići", definisan je Odlukom o osnivanju JU Spomen dom "Reževići" ("Službeni list Opštine Budva", br. 5/96, 9/98, 2/07, 5/09 i 7/09) odnosi se na: galerijsko-muzejsku djelatnost u oblasti umjetnosti; preduzimanje mjera i aktivnosti na prikupljanju, proučavanju, čuvanju i izlaganju materijala arheološko-etnografskog, istorijskog i umjetničkog karaktera; izlaganje pokretnih dobara značajnih za kulturu, umjetnost, nauku i obrazovanje i njihovo publikovanje, kao i izdavanje stručnih kataloga i naučnih publikacija; ostvarivanje saradnje sa drugim kulturnim, naučnim, obrazovnim ustanovama zaštite kulturnih dobara, organizacijama koje se bave izdavanjem i popularisanjem knjige i društvenim i privrednim subjektima u cilju unapređivanja muzejsko-galerijske djelatnosti opštine Budva; formiranje i obogaćivanje različitih kolekcija (legata, zbirki i dr.); animacioni rad sa publikom

kroz organizovanje razgovora, seminara, tečajeva, predavanja, umjetničkih večeri, tribina, promocija i dr; organizovanje stručnih boravaka, kao i gostovanje umjetnika iz zemlje i inostranstva; povezivanje galerijske djelatnosti sa ostalim segmentima kulture (muzika, pozorište, književnost, fotografija i dr.).

Pored navedenog, u Spomen domu "Reževići" se organizuju koncerti kamerne i klasične muzike, večeri klapa, likovne izložbe i kolonije, umjetnički performansi, naučni skupovi, izdaju publikacije, prezentacije i radionice tradicionalnih vještina u izradi tekstilnih predmeta, paštrovske nošnje i sl. Ova ustanova je i producent muzičko scenskog djela "Ljubišine pastoralije".

Spomen dom "Reževići" je organizovan u tri odjeljenja, i to: Umjetnička galerija, Muzejski prostor-etno soba i Biblioteka.

Sredstva za rad u visini od 98.3% ostvaruje iz Budžeta Opštine Budva, a 1.7% sopstvenim prihodima (prodaja suvenira itd.).

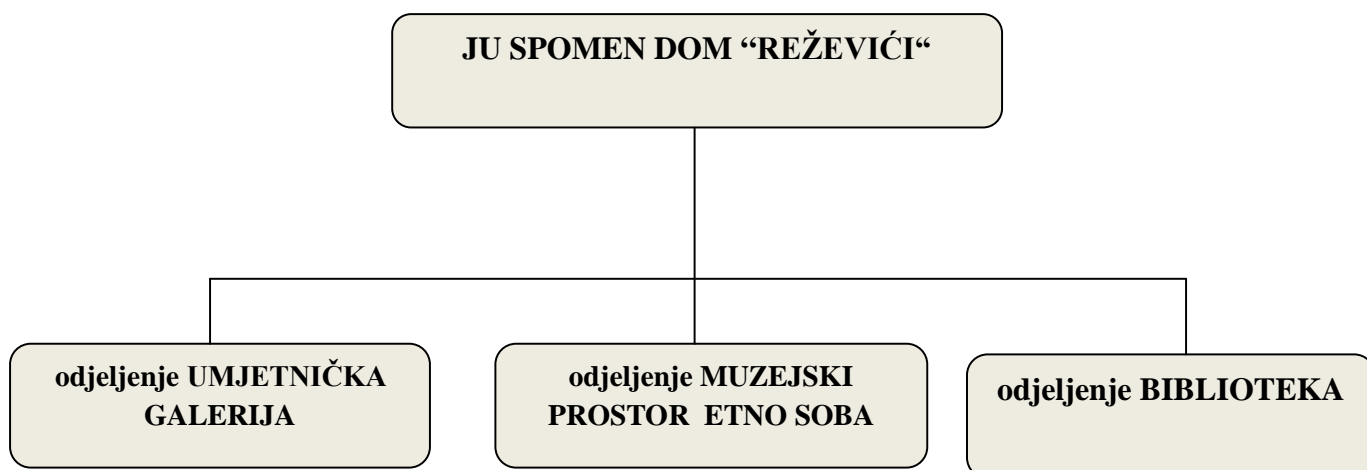
Spomen dom "Reževići" posjeduje fond umjetničkog sadržaja (ulja na platnu - 36 i neznatan broj neopremljenih i nepotpisanih radova, jedan akvarel, grafike - 21, jednu umjetničku fotografiju, dvije skulpture i reljef); etnografskog sadržaja (48 predmeta, Legat porodice Sudić iz Petrovca, kojeg čine odjevni i predmeti tekstilnog pokućstva, kao i kopije ženske - 4 kompleta i muške - 3 kompleta paštrovske nošnje). Fond nije muzeološki obrađen i sistematizovan, odnosno Ustanova ne vodi muzejsku dokumentaciju.

Posjeduju i bibliotečki fond od oko 2.500 naslova. U okviru radne odjeljenja Biblioteka, imaju i arhivsko odjeljenje, sa određenim brojem dokumenata i fotografija o radu i postojanju nekadašnje škole, ali i postojeće ustanove.

Objekat Spomen dom "Reževići" ima ukupnu površinu od 362m², sa dvorištem od 128m² (KO 27/41 MZ Petrovac), a organizovan je na: ulazni hol (20,6m²), galerijski prostor (55 m² u prizemlju), etno odjeljenje (16, 9m²), biblioteka (40,5m²), kancelarija (9,1m²) i toalet.

U Spomen domu "Reževići" je zaposleno ukupno 5 lica, od toga 1 lice VŠS (VI stepen) i 4 lica sa SSS (IV stepen). Među zaposlenima nema stručnog muzeološkog kadra.

ŠEMA UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE JAVNE USTANOVE SPOMEN DOM "REŽEVIĆI"

Javna ustanova Spomen dom „Crvena komuna“ Petrovac

Javna ustanova Spomen dom “Crvena komuna” Petrovac osnovana je 1992. godine (Odluka o organizovanju Javne ustanove Spomen dom “Crvena komuna” Petrovac, “Sl. list Opštine Budva” br. 5/92). Od 1986. godine je Spomen dom “Crvena komuna” organizaciona jedinica Kulturnog centra Budva. Ustanova je svojevrsni memorijal na značajan istorijski događaj iz 1920. godine, kada su komunisti pobijedili na opštinskim izborima, preuzeli vlast i osnovali Petrovačku crvenu komunu – prvu komunističku opštinu na Jadranu.

Prema Odluci o osnivanju javne ustanove Spomen dom “Crvena komuna” (“Službeni list opštine Budva” 5/92, 8/92, 4/94, 5/96, 2/07, 5/09 i 7/09) djelatnost ove Javne ustanove je: sistematsko istraživanje, prikupljanje, proučavanje, čuvanje, stručno-tehnička zaštita i naučna obrada materijala arheološko-etnografskog, istorijskog i umjetničkog karaktera; izlaganje pokretnih dobara značajnih za kulturu, umjetnost, nauku i obrazovanje i njihovo publikovanje, kao i izdavanje stručnih kataloga i naučnih publikacija; sakupljanje, čuvanje i prezentacija fonda likovnog i umjetničkog stvaralaštva; ostvarivanje saradnje sa drugim kulturnim, naučnim i društvenim i privrednim subjektima u cilju unapređivanja muzejsko-galerijske djelatnosti u Opštini; organizovanje i prikazivanje programa i vidova kulturno-umjetničkog stvaralaštva (scensko-muzičke djelatnosti, priređivanja sajмова i izložbi, književne večeri, prezentacija propagandno-tehničkih dostignuća, program kulturno-obrazovnog karaktera, izdavanje kataloga i publikacija, usluge reklame i ekonomske propaganda.

Spomen dom “Crvena komuna” ima pet organizacionih jedinica i to:

- Služba za opšte, pravne i računovodstveno-finansijske poslove;
- Služba za zajedniče poslove;
- Galerija "Marko K. Gregović";
- Muzej "Crvena komuna";
- Kino dvorana.

Spomen dom “Crvena komuna” organizuje programe likovnog, muzičkog, pozorišnog, književnog i edukativnog sadržaja.

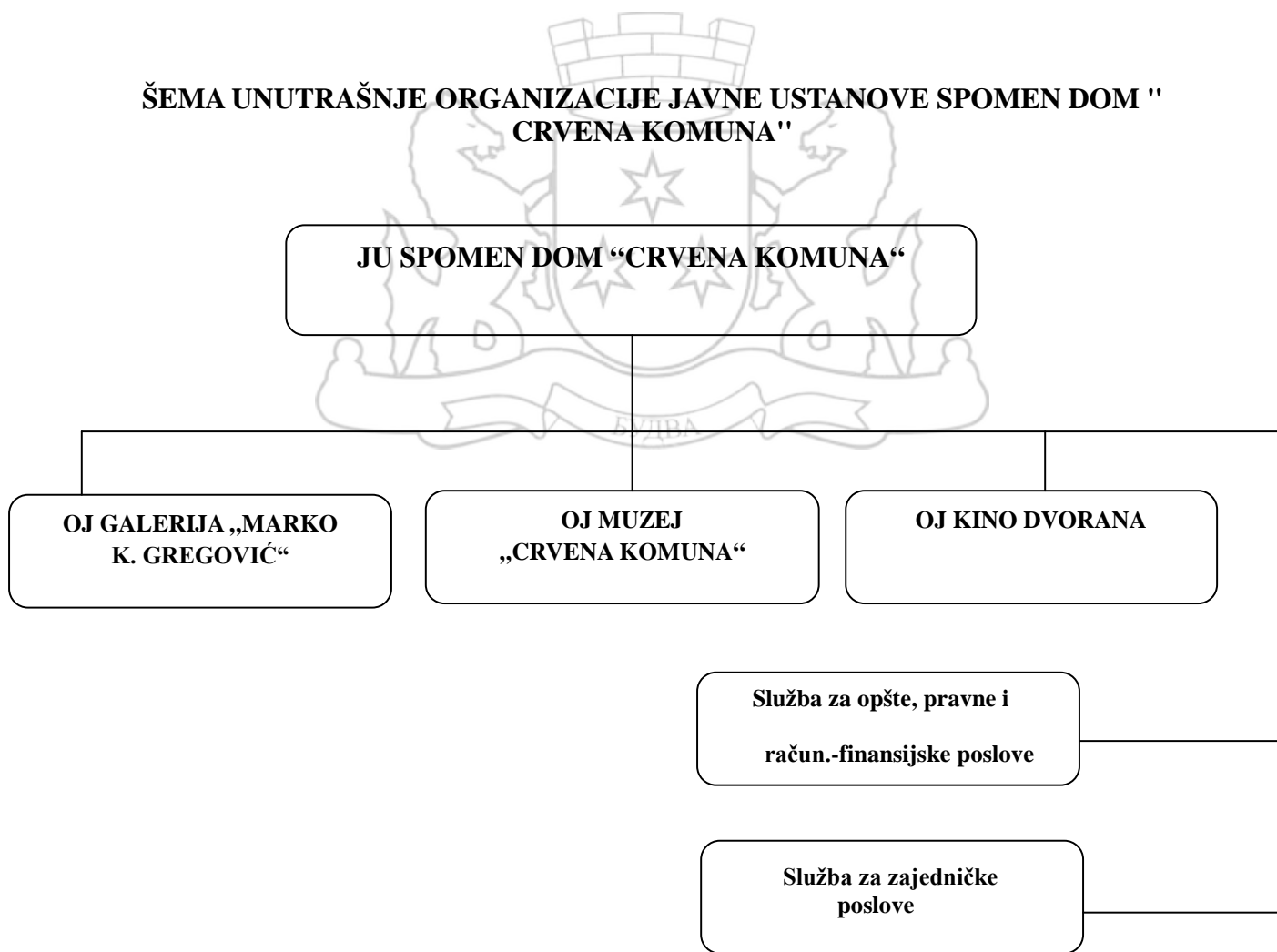
Ustanova ima organizovan muzejski prostor, tj. Spomen sobu, u kojoj je izložena arhivska građa vezana za period formiranja prve komunističke opštine na Jadranu. Materijal nije obrađen, osim što postoji interna evidencija za 33 arhivalije i 20 fotografija. Posebno je organizovana i Galerija “Marko K. Gregović”, koja nosi ime poznatog akademskog slikara iz Petrovca, koji je likovnu akademiju završio u Beču. Galerija „Marko K. Gregović“, posjeduje određeni fond umjetničkih radova (210), zavičajnih, crnogorskih i inostranih umjetnika. Fond je nastao putem poklona (80%), i 20% otkupom. Posjeduju internu evidenciju fonda, osnovne listove i praznu inventarsku knjigu, dakle muzejsku dokumentaciju ne sprovode.

Ustanova koristi objekat koji je vlasništvo Opštine Budva, ukupne površine od 869m², a organizovan je na sljedeći način: galerijski prostor (2 x 42m²); amfiteatar 53m²; caffe bar 65m² (sa terasom od 36m²); biblioteka 42m²; Spomen soba sa dodatnim galerijskim prostorom ukupne površine 100m²; prostor za čuvanje muzejskog materijala cca 12m²; četiri kancelarije od koje tri koristi Ustanova, a jednu Mjesna kancelarija Petrovac; kino sala koja je kompletno tehnički opremljena za realizaciju programa (profesionalna oprema: reflektori, zvučnici, mikseta, kino projektor i dr.); četiri poslovna prostora od po 8 m²; dva sanitarna čvora.

Spomen dom "Crvena komuna" se finansira iz Budžeta Opštine Budva (90%) i iz sopstvenih prihoda, sredstava od izdavanja poslovnih prostora (10%).

Spomen dom "Crvena komuna" ima ukupno 14 zaposlenih: 3 sa VSS (VII stepen) , 2 sa VŠS (VI stepen), 6 sa SSS (IV stepen) i 1 sa KV (III stepen). Niko od zaposlenih nema stručni ispit iz muzejske djelatnosti.

ŠEMA UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE JAVNE USTANOVE SPOMEN DOM " CRVENA KOMUNA "

III RAZLOZI ZA REORGANIZACIJU

Javna ustanova “Muzeji, galerija i biblioteka Budve”, je od osnivanja 1991. godine kompleksna ustanova kulture, čiji je osnivač Opština Budva, a u svoj djelokrug rada podrazumijeva obavljanje muzejske, galerijske, bibliotečke i konzervatorske djelatnosti u dijelu nepokretnih kulturnih dobara na teritoriji opštine. Pored navedenog, od 1992. godine, Ustanovi je pripao prizemni dio rodne kuće S. M. Ljubiše i djelatnost zaštite, očuvanja i valorizacije djela ove značajne ličnosti. Uz probleme oko iznalaženja prostora za prezentaciju i muzejsku obradu arheološke i etnografski zbirke, Ustanova je uporedo rješavala i problem oko zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra. Riječ je o Ustanovi koja ima evidentno perspektivan razvojni pravac u smislu stvaranja uslova za obavljanje muzejske djelatnosti i usklađivanje rada sa novim setom propisa iz muzejske djelatnosti.

Prema sadržaju muzejskog materijala, Ustanova pripada tipu kompleksnog muzeja, jer ima više od dvije različite zbirke muzejskih predmeta, i to istorijskog, etnografskog, arheološkog i umjetničkog sadržaja, koje su vezane za karakteristike područja opštine Budva. Muzejski materijal je sistematizovan, obrađen i uglavnom izložen. Djelatnost se sprovodila u skladu sa postojećim finansijskim, kadrovskim i prostornim kapacitetima. Muzejski materijal je u solidnom stanju i predstavlja adekvatan potencijal u pogledu razvoja ove muzejske Ustanove.

Zakonom o muzejskoj djelatnosti („Sl. list CG“ broj 49/10), propisano je da javni muzej može osnovati država i opština, i to kao samostalnu ustanovu. Prema vrsti muzejskih zbirki, muzeji mogu biti kompleksni i specijalizovani. Pored ostalog, propisan je i djelokrug rada muzeja, kao i uslovi za obavljanje muzejske djelatnosti. Bliži uslovi za obavljanje muzejske djelatnosti, uređeni su Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje muzejske djelatnosti („Sl. list CG” br.19/11).

Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti („Sl. list CG“ broj 49/10), propisano je da je opština dužna da osnuje narodnu biblioteku kao samostalnu biblioteku.

Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG“ broj 49/10) propisuje da se konzervatorska djelatnost odnosi na istraživanje, proučavanje, dokumentovanje, obilježavanje, prezentaciju, valorizaciju i revalorizaciju kulturnih dobara i sprovođenje konzervatorskih mjera. Poslove konzervatorske djelatnosti, u okviru svojih nadležnosti, vrši Uprava za zaštitu kulturnih dobara, Državni arhiv nadležan za arhivsku građu i javna ustanova za konzervatorsku djelatnost. Određene poslove konzervatorske djelatnosti mogu da vrše stručne i naučne ustanove i druga pravna i fizička lica koja ispunjavaju propisane prostorne, kadrovske, tehničko-tehnološke i materijalne uslove. Bliži uslovi za obavljanje konzervatorske djelatnosti uređeni su Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje poslova konzervatorske djelatnosti („Sl. list CG“, broj 19/11).

Zakonom o spomen – obilježjima (“ Sl. list CG”, broj 40/08), propisano je da se spomen –obilježjem trajno obilježavaju značajni događaji, čuvaju uspomene na istaknute ličnosti, njeguju ljudski ideali i kulturno istorijske tradicije i odaje počast borcima za slobodu, civilnim žrtvama rata i masovnim stradanjima ljudi. Član 2 stav 1 istog Zakona propisuje da je spomen- obilježje spomen – objekat, pored ostalog i spomen-dom, memorijalni muzej i zadužbinski objekat.

U Opštini Budva postoje dvije javne ustanove koje se mogu tretirati kao spomen-obilježje, i to Spomen dom “Reževići” (od 1996.g.) i Spomen dom “Crvena komuna” (od 1992.g.), ali i organizaciona jedinica JU “Muzeji, galerija i biblioteka”, „Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša“ (od 1992.g.).

Radeći na poslovima implementacije Zakona o spomen-obilježjima Sekretarijat za društvene djelatnosti Opštine Budva, pristupio je, pored ostalog, sakupljanju i sređivanju dokumentacije vezane za podizanje spomen-obilježja, po ranijim propisima. Navedena tri spomen-obilježja, davanjem naziva javnoj ustanovi i organizacionoj jedinici javne ustanove podignuta su 90-ih godina prošlog vijeka, bez odobrenja nadležnog državnog organa. Imajući u vidu odredbe člana 52 Zakona, kojim je propisano da se ovakvim objektima može dati status spomen-obilježja, prema postupku propisanim ovim Zakonom, u roku od dvije godine od dana kada je isti stupio na snagu, što nije učinjeno u Opštini Budva, reorganizacijom javnih ustanova i adekvatnijim rješenjem njihove djelatnosti, pristupilo bi se implementaciji navedenog propisa. Iz navedenih razloga, Sekretarijat za društvene djelatnosti je dostavio Predlog Elaborata Ministarstvu kulture Crne Gore.

Komisija za spomen – obilježja Ministarstva kulture je razmatrala dostavljeni Predlog elaborata o opravdanosti osnivanju JU Muzeji Budve, radi davanja mišljenja u vezi regulisanja statusa spomen – obilježja za javne ustanove Spomen dom „Reževići“, Spomen dom „Crvena komuna“ i organizacionu jedinicu Spomen dom „Stefan M. Ljubiša“ koja je u sastavu JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ Budva i zaključila da nema podizanja novih spomen-obilježja, i da se shodno navedenom, može nastaviti sa započetim aktivnostima na reorganizaciji muzeja u skladu sa Zakonom o kulturi, Zakonom o muzejskoj djelatnosti i dostavljenim Elaboratom.

Postupak usaglašavanja rada JU “Muzeji, galerija i biblioteka” sa odredbama Zakona o kulturi („Službeni list Crne Gore“ br. 49/08, 16/11 i 40/11), Skupština Opštine Budva izvršila je donošenjem Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Javnih ustanova “Muzeji, galerija i biblioteka” i “Grad teatar” Budva („Sl. list Opštine Budva“ br. 5/09 i 7/09), utvrđivanjem Statuta ustanove i obrazovanjem Savjeta kao organa upravljanja.

Osnovni razlog za reorganizaciju ustanova kulture u Opštini Budva je usaglašavanje rada ustanova sa zakonima iz oblasti zaštite kulturne baštine uopšte, kao i sa podzakonskim aktima koji su donešeni na osnovu istih. Osnivački akt JU “Muzeji, galerija i biblioteka”, ali i ostalih javnih ustanova, Spomen dom “Reževići” i Spomen dom “Crvena komuna”, naročito dio koji se odnosi na djelokrug rada, nije u skladu sa djelatnostima koje uređuju zakoni o muzejskoj, bibliotečkoj i konzervatorskoj djelatnosti.

Dosadašnja praksa obavljanja djelatnosti iz oblasti kulturne baštine u sklopu kompleksnih ustanova kulture, pokazala je brojne nedostatke u razvoju pojedinačnih djelatnosti, ali i u primjeni međunarodno priznatih standarda, naročito kada je riječ o muzejskoj djelatnosti. Stoga je trenutno zakonodavstvo u Crnoj Gori iz oblasti kulturne baštine primijenilo sistem osnivanja samostalnih ustanova za obavljanje određenih djelatnosti u skladu sa uslovima i standardima koje je utvrdila struka.

Postojeći zakoni i podzakonska akta, pored ostalog propisuju i minimalne uslove za obavljanje ovih djelatnosti. Normiranje uslova za obavljanje muzejske djelatnosti, njihovo utvrđivanje od strane organa državne uprave nadležnog za poslove kulture, upis u Registar muzeja, osnovni je mehanizam zaštite muzejskog materijala na teritoriji države.

Drugi važan razlog za reorganizaciju ustanova kulture iz oblasti kulturne baštine opštine Budva, je i zaštita postojećeg muzejskog fonda, odnosno stvaranja uslova da se muzejska djelatnost obavlja u skladu sa postojećim Zakonom o muzejskoj djelatnosti, a u odnosu na trenutnu finansijsku situaciju, raspoložive prostorne i kadrovske kapacitete.

Od postojanja muzejske zbirke u Budvi, do danas, Ustanova je uspjela da okupi solidan kadrovski potencijal, osposobi i opremi prostor neophodan za zaštitu, očuvanje i prezentaciju postojećeg muzejskog materijala. Neusklađenost u obavljanju osnovne djelatnosti, kao i

nedefinisan organizacioni koncept po pitanju obavljanja muzejske, bibliotečke i djelatnosti zaštite nepokretnih kulturnih dobara, u mnogome otežava razvojni pravac Ustanove.

S druge strane, Javne ustanove Spomen dom “Reževići” i Spomen dom “Crvena komuna”, prema osnivačkom aktu, obavljaju muzejsku, bibliotečku i konzervatorsku djelatnost, sa težištem na očuvanju, zaštiti i valorizaciji određenog historijskog događaja. Posjeduju muzejski fond koji je evidentiran, ali ne i muzeološki obrađen, jer za muzejsku djelatnost nemaju propisani kadar, te prema tome, osnovni uslov zaštite muzejskog materijala nije ispunjen. Prema cilju osnivanja i nazivu, radi se o specijalizovanim muzejskim jedinicama memorijalnog, odnosno historijskog karaktera, jer obrađuju historijski događaj. U dosadašnjem radu, navedene ustanove su prikupile materijal umjetničkog i historijskog sadržaja, s tim što se JU Spomen dom “Reževići” nalazi i nekoliko jedinica etnografskog sadržaja.

Obije ustanove imaju respektabilan djelokrug rada u pogledu značaja na lokalnu zajednicu i njegovanju prepoznatljivih sadržaja programa kroz sinergiju savremenog kulturnog stvaralaštva i tradicije Petrovca i Reževića. Dosadašnjim radom, Spomen dom “Reževići” i Spomen dom “Crvena komuna”, izgradili su specifičan programski potencijal i opravdali memorijalni karakter djelovanja. Međutim, kroz svoj rad formirale su se i određene muzejske zbirke koje bez obzira na broj predmeta i sadržaj, moraju biti tretirane ravnopravno kao bilo koja muzejska zbirka. Bez obzira na sadržaj njihovih zbirki (umjetnički, historijski i dijelom etnografski), prema oblasti zbog koje su osnovane ove dvije ustanove, pripadaju memorijalnom muzeju, odnosno muzeju specijalizovanog tipa. To podrazumijeva, stvaranje uslova za obavljanje muzejske djelatnosti, odnosno uslova za sistematsko istraživanje, zaštitu, čuvanje, prezentaciju i valorizaciju muzejskog materijala. U datom momentu, nerealno je očekivati ispunjenje uslova za ove dvije ustanove, posebno u pogledu stručnog kadra. Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje muzejske djelatnosti (“Sl.list CG” br. 19/11), u članu 6 propisuje, da specijalizovani muzej čiji je osnivač opština, treba da ima, pored ostalog i najmanje: tri kustosa, dokumentaristu, informatičara, muzejskog pedagoga, konzervatora, tehničara, fotografa i preparatora.

Iz navedenog, a uvažavajući razloge racionalnosti, nameće se potreba reorganizacije postojeće tri ustanove iz oblasti kulturne baštine u opštini Budva, u dvije, i to: Muzeji i Biblioteka. Ovakav organizacioni model bi u potpunosti ispunio zakonsku obavezu, ali i obezbijedio stručnu obradu i preventivnu zaštitu muzejskog materijala Spomen doma “Reževići” i Spomen doma “Crvena komuna”, istovremeno obezbjeđujući zaštitu i očuvanje ukupnog muzejskog materijala ove tri ustanove, kao i veće mogućnosti za djelovanje organizacionih jedinica u Petrovcu i Reževićima, u programima koji su prepoznati kao njihova dosadašnja preokupacija.

Sistematizacija ukupnog muzejskog materijala, na savremeni umjetnički sadržaj (muzejske zbirke Moderne galerije i Spomen doma “Reževići” i Spomen doma “Crvena komuna”), historijski sadržaj (memorijalne zbirke tri spomen doma, historijsko-umjetnička, historijska i etnografska zbirka) i arheološki sadržaj zavidnog nivoa, u potpunosti bi omogućila zaštitu i očuvanje muzejskog materijala u opštini Budva. Naročito, kada se ima u vidu jedinstvena služba za muzejsku dokumentaciju i zaštitu muzejskog materijala, koja bi obezbijedila potpunu stručnu obradu muzejskog materijala, kao i preventivnu i trajnu zaštitu ukupnog muzejskog materijala.

IV NOVI ORGANIZACIONI OBLIK

U skladu sa odredbama Zakona o muzejskoj djelatnosti, Opština Budva može osnovati javnu ustanovu za obavljanje muzejske djelatnosti, kao samostalnu ustanovu. Prema vrsti muzejskih zbirki, Muzeji Budve su kompleksni muzej, jer ima više od dvije muzejske zbirke različitog sadržaja (oblasti). Muzejski materijal se odnosi na muzejske zbirke arheološkog, istorijskog, etnografskog i umjetničkog sadržaja. Navedene muzejske zbirke su stručno obrađene i sistematizovane u podgrupe, što odgovara katalogizaciji zatečenog muzejskog materijala. Broj muzejskih predmeta i sadržaj postojećih muzejskih zbirki, je prilično neujednačen, ali i manjkav u odnosu na kulturnu istoriju Budve, u njenim administrativnim granicama. Tri memorijalne jedinice sa muzejskim zbirkama, upotpunile bi istorijski sadržaj muzejskog materijala, ali i otvorile mogućnost razvoja postojećih muzejskih zbirki, sistematskim istraživanjem, sakupljanjem, prezentacijom i valorizacijom onih sadržaja koji su karakteristični za Budvu, a do sada nijesu bili muzeološki tretirani. Novi zakonski koncept u dijelu koji se odnosi na sakupljanje muzejskog materijala kroz utvrđivanje petogodišnjeg Programa, daje mogućnost razvoja postojećih muzejskih zbirki, na osnovu istraživačkog rada stručnih službi Muzeja, u prvom redu kustosa. Ova ustanova mora imati veću ulogu u istraživanjima iz svih oblasti za koje postoje muzejske zbirke, i to u administrativnim granicama Opštine, a ne samo u Starom gradu Budve.

Zatečeni potencijal Muzeja, u pogledu muzejskog materijala sa dokumentacijom, prostora, opreme, sredstava za obavljanje djelatnosti i stručnog kadra, je samo osnov za razvoj ove Ustanove u smislu valorizacije kulturne istorije Budve i njenog aktivnog uključivanja u kulturni turizam i turističku ponudu opštine i Crne Gore, uopšte.

Osnovni princip za reorganizaciju postojećih ustanova u opštini Budva je upravo zaštita i očuvanje muzejskog materijala i stvaranje boljih organizacionih uslova za njegovu prezentaciju i valorizaciju, kroz obavljanje muzejske djelatnosti, ali i zaštitu i očuvanje pokretnih kulturnih dobara.

Imajući u vidu zakonom propisane poslove muzejske djelatnosti, obaveze koje je osnivač povjerio datim ustanovama u odnosu na zaštitu i valorizaciju značajne ličnosti i događaja iz kulturne istorije opštine Budva, kao i poslove koji su se do sada obavljali u navedenim ustanovama, **djelokrug rada** nove ustanove bio bi:

- sakupljanje muzejskog materijala putem terenskih istraživanja, otkupom, poklonom, razmjenom i na drugi način, a na osnovu programa sakupljanja koji donosi organ upravljanja na period od pet godina;
- sprovođenje preventivne i trajne zaštite muzejskih predmeta i muzejske dokumentacije;
- istraživanje u muzejskoj djelatnosti radi sakupljanja, valorizacije i prezentacije muzejskog materijala;
- vršenje stručne obrade muzejskog materijala kroz identifikaciju, determinaciju, klasifikaciju i kategorizaciju, analizu i opis, vrednovanje i interpretaciju, stručno istraživanje i dokumentovanje;
- vođenje dokumentacije o muzejskom materijalu;
- privremeno čuvanje muzejskog materijala koji nema odgovarajuću zaštitu;
- revizija muzejskog materijala;
- organizovanje stalne i povremenih izložbi muzejskog materijala;
- izdavanje kataloga izložbi;

- zaštita, čuvanje, valorizacija i prezentacija ličnosti i djela Stefana Mitrova Ljubiše;
- zaštita, čuvanje, valorizacija i prezentacija Spomen domova *Stefan Mitrov Ljubiša* (Budva), *Crvena komuna* (Petrovac) i *Reževići* (Reževići);
- organizovanje interaktivnih i multimedijalnih programa;
- prezentacija nematerijalne kulturne baštine;
- obavljanje i drugih djelatnosti utvrđenih Statutom.

Polazeći od propisa koji uređuju muzejsku djelatnost, stručnih standarda iz muzejske djelatnosti, postojećeg institucionalnog koncepta, a u svjetlu trenutnih društvenih kretanja, ekonomske krize u svim nivoima, Elaborat predlaže novu **unutrašnju organizaciju** Javne ustanove Muzeji Budve, i to:

6) Istorijski muzej

- Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša
- Spomen dom Reževići
- Spomen dom Crvena komuna
- Odjeljenje kulturne istorije budvanske regije- Istorijska zbirka, Etnografska zbirka i Istorijsko-umjetnička zbirka

7) Arheološki muzej

- Odjeljenje za praistoriju
- Odjeljenje za antiku
- Odjeljenje za srednji vijek

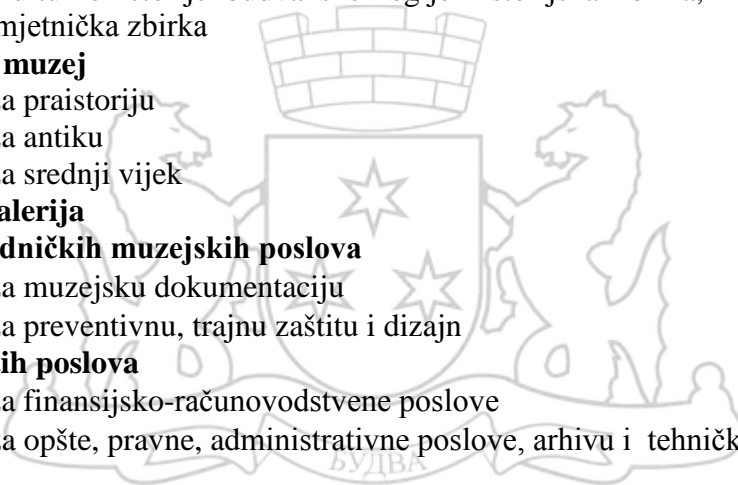
8) Moderna galerija

9) Sektor zajedničkih muzejskih poslova

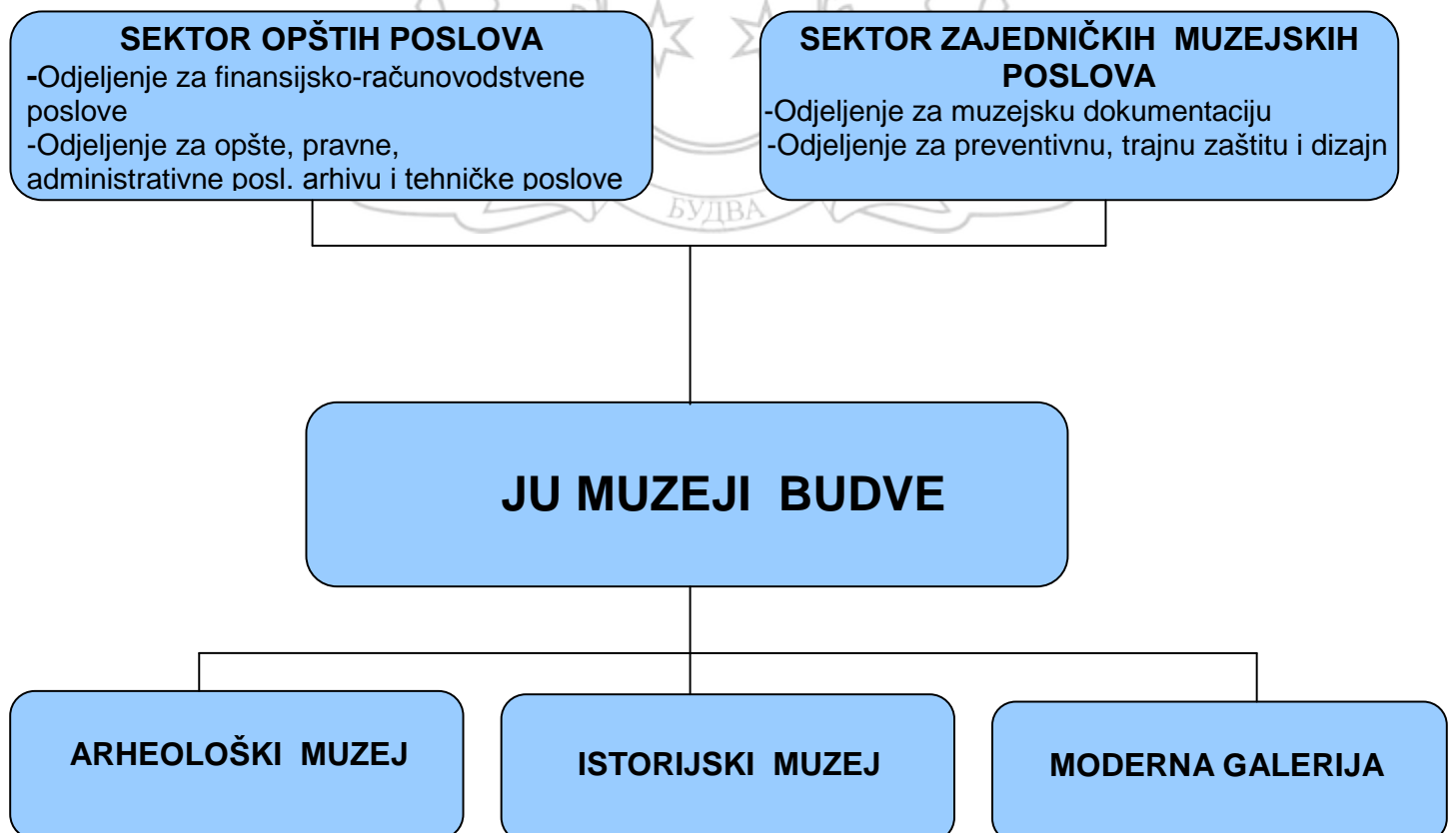
- Odjeljenje za muzejsku dokumentaciju
- Odjeljenje za preventivnu, trajnu zaštitu i dizajn

10) Sektor opštih poslova

- Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove
- Odjeljenje za opšte, pravne, administrativne poslove, arhivu i tehničke poslove

ORGANIZACIONA ŠEMA BUDUĆE JAVNE USTANOVE MUZEJI BUDVE

V ISPUNJENOST USLOVA ZA OBAVLJANJE MUZEJSKE DJELATNOSTI

Shodno članu 11 Zakona o muzejskoj djelatnosti, muzej može obavljati djelatnost ako ima odgovarajući muzejski materijal, prostor i opremu za smještaj, čuvanje, korišćenje i prezentaciju muzejskog materijala, sredstva za kontinuirano obavljanje djelatnosti i stručno muzejsko osoblje. Bliži uslovi za muzej kompleksnog tipa, čiji je osnivač opština, uređeni su članom 4 Pravilnika o bližim uslovima za osnivanje muzejske djelatnosti.

Imajući u vidu navedeno, JU Muzeji Budve treba da ima:

- **muzejski materijal** koji je:
 - sistematizovan u najmanje dvije različite muzejske zbirke istorijskog, etnografskog, arheološkog, umjetničkog, tehničkog, prirodnjačkog ili drugog sadržaja, i od lokalnog je značaja;
 - stručno obrađen sa odgovarajućom muzejskom dokumentacijom;
- **prostor** za:
 - dezinfekciju i dezinsekciju predmeta koji ulaze u muzej;
 - smještaj, čuvanje i stručnu obradu muzejskih predmeta prilagođen obliku i materijalu deponovanih muzejskih predmeta;
 - izlaganje i čuvanje stalne postavke i povremenih izložbi;
 - najmanje jednu radionicu za preventivnu zaštitu muzejskih predmeta i muzejske dokumentacije;
 - muzejsku dokumentaciju;
 - rad sa posjetiocima;
 - sanitarni čvor odvojen za posjetioce;
- **opremu** za:

- čuvanje i sprovođenje mjera zaštite muzejskog materijala od oštećenja, uništenja i nestajanja;
- preventivnu zaštitu muzejskog materijala;
- istraživanje, obradu i korišćenje muzejskog materijala;
- **sredstva za kontinuirano obavljanje djelatnosti;**
- **stručno osoblje**, i to najmanje:
 - jednog kustosa za svaku različitu muzejsku zbirku, odnosno za oblast kojoj pripada sistematizovani muzejski materijal;
 - jednog dokumentaristu;
 - jednog informatičara;
 - jednog muzejskog pedagoga;
 - jednog konzervatora;
 - jednog fotografa;
 - jednog muzejskog tehničara;
 - jednog preparatora.

Iz svega navedenog, može se zaključiti da JU Muzeji Budve, kroz predloženi organizacioni model, trenutno raspolaže sa muzejskim materijalom koji je sistematizovan u više muzejskih zbirki, različitog sadržaja (arheološki, umjetnički, istorijski, etnografski), stručno je obrađen sa odgovarajućom muzejskom dokumentacijom (izuzev materijala koji je u spomen domovima Reževići i Crvena komuna). Imajući u vidu objekte koje koriste postojeće ustanove u Budvi, Reževićima i Petrovcu, navedeni uslov takođe ne predstavlja smetnju za obavljanje djelatnosti, naročito kada se ima u vidu da se isti može lako prilagoditi navedenoj namjeni. To se odnosi i na opremu, koju je moguće obezbijediti kroz redovno planiranje i finansiranje, a u skladu sa članom 48 Zakona o kulturi, kojim je propisano da osnivač odgovora za obaveze javne ustanove, što podrazumijeva i obezbjeđivanje uslova za obavljanje djelatnosti javnih ustanova. Sredstva za kontinuirano obavljanje djelatnosti, obezbjeđuju se iz budžeta Opštine i kroz obavljanje muzejske djelatnosti.

Kada je riječ o stručnom osoblju, može se konstatovati da zatečeni organizacioni model tri ustanove koje posjeduju muzejski materijal, nemaju kustosa, odgovarajućeg profila u odnosu na sadržaj muzejske zbirke, a naročito za muzejske zbirke u JU Spomen dom "Reževići" i JU Spomen dom "Crvena komuna", kao i za etnografsku zbirku u JU "Muzeji, galerija i biblioteka" Budvax . Postojeće ustanove nemaju ni muzejskog pedagoga, dokumentaristu, informatičara i fotografa. Kada se uzme u obzir da je broj trenutno zaposlenih lica u postojeće tri ustanove 73, od čega je 13 u bibliotečkoj djelatnosti, može se steći utisak o dovoljnom broju zaposlenih za obavljanje djelatnosti. Međutim, imajući u vidu strukturu zaposlenih, kao i propise kojima se uređuje pitanje stručnog osoblja za obavljanje muzejske djelatnosti, konstatujemo nedostatak u pogledu osoblja odgovarajuće vrste i stepena stručne spreme. U tom smislu, predloženi model reorganizacije, pored ostalog, rješava i problem adekvatnog radnog angažmana, ali i ispunjenost uslova u dijelu stručnog osoblja, od postojećih lica, i to kroz nova radna zaduženja i polaganje odgovarajućeg stručnog ispita. Novi zakonski koncept koji se odnosi na način vođenja muzejske dokumentacije, obradu muzejskog materijala kroz elektronsku bazu i muzejski informacioni sistem, omogućava obradu muzejske zbirke i njenu dostupnost, bez obzira gdje se ona fizički čuva (muzejske zbirke u JU Spomen dom "Reževići" i JU Spomen dom "Crvena komuna"). Ono što se ne može nadomjestiti od postojećih zaposlenih lica je, diplomirani etnolog (kustos

etnografske zbirke) i informatičar VI ili VII stepena stručne spreme (elektrotehnika, elektronika, informatika).

VI NAČIN OBEZBJEDJIVANJA SREDSTAVA ZA RAD

Sredstva za vršenje djelatnosti Ustanove u cjelosti se obezbjedjuju iz Budžeta Opštine Budva, shodno programskim i drugim aktivnostima iz domena rada Ustanove. Takođe, Opština Budva obezbjedjuje i prostore (objekte) u kojima Ustanova ostvaruje svoju djelatnost, kao i opremu i sredstva za rad.

Finansijski plan JU Muzeji Budve za 2013. godinu

Predlogom Elaborata za JU Muzeji Budve za 2013. godinu planirana su sredstva u iznosu od 1.096.800,00 eura.

Reorganizacijom dosadašnjih ustanova kulture JU “Muzeji, galerija i biblioteka”, JU Spomen dom “Reževići” i JU Spomen dom “Crvena komuna”, u jednu javnu ustanovu JU Muzeji Budve, će se postići ušteda i racionalizacija posebno u domenu računovodstvenih, pravnih i opštih poslova, određiće se manja naknada za Savjet JU (ranija 3 Savjeta JU, a sada jedan Savjet JU) i izvršiće se veće objedinjavanje programskih aktivnosti. Ovim Finansijskim planom opredijeliće se veći iznos za kapitalne izdatke, obezbjedjenje prostora i uslova za rad JU Muzeji Budve, shodno Zakonu o muzejskoj djelatnosti i prikazanom Planu u nastavku teksta:

Plan primitaka

Fiskalna godina: 2013

JU Muzeji Budve		1.096,800.00
1.	Budžet Opštine	1,076,800.00
2.	Prihodi od djelatnosti	15.000,00
3.	Ostali prihodi	5.000,00

Plan izdataka

Fiskalna godina: 2013

JU Muzeji Budve		1.096,800.00
411	BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA	612.800,00
	4111 Neto zarade	370.000,00
	4112 Porez na zarade	48.000,00
	4113 Doprinosi na teret zaposlenog	129.000,00
	4114 Doprinosi na teret poslodavca	61.000,00
	4115 Opštinski prirez	4.800,00
412	OSTALA LIČNA PRIMANJA	20.000,00
	4129 Ostale naknade	20.000,00

413	RASHODI ZA MATERIJAL I USLUGE	154.000,00	
4131	Rashodi za materijal i usluge		35.000,00
4132	Rashodi za službena putovanja		3.000,00
4133	Rashodi za reprezentaciju		3.000,00
4134	Rashodi za energiju		27.000,00
4135	Rashodi za telefonske usluge		15.000,00
4136	Rashodi za poštanske usluge		1.000,00
4139	Ugovorene usluge		70.000,00
422	SREDSTVA ZA TEHNOLOŠKE VIŠKOVE	20.000,00	
4222	Otpremnine za tehnološke viškove		20.000,00
	KAPITALNI		
441	IZDACI	140.000,00	
4415	Izdaci za opremu		40.000,00
4416	Investiciono održavnje		100.000,00
463	OTPLATA OBAVEZA IZ PRETHODNOG PERIODA	150.000,00	
4631	Otplata obaveza iz prethodnog perioda		150.000,00

VII PREDLOG MJERA

- Donijeti Odluku o osnivanju JU Muzeji Budve kojom će se u skladu sa propisima, institucionalno definisati funkcionisanje Ustanove
- Pripremiti novi Statut JU Muzeji Budve i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, kojim će se utvrditi nova organizaciona struktura JU Muzeji Budve i projekcija radnih mjesta, i u skladu sa tim, izvršiti raspoređivanje zaposlenih prema utvrđenom opisu poslova i uslovima za njihovo obavljanje i
- Imenovati vd direktora do raspisivanja konkursa i imenovanja direktora JU.